

ГОЛОС СЕМІНАРІЇ

ГАЗЕТА ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ СЕМІНАРІЇ СВЯТОГО ДУХА

№ 2 (15) березня-травня 2012

ХТО ТІЛО МОЄ ЇСТЬ І КРОВ МОЮ П'Є,
ТОЙ ЖИВЕ ЖИТТЯМ ВІЧНИМ,
І Я ВОСКРЕШУ ЙОГО ОСТАННЬОГО ДНЯ

(Ін 6, 54)

2 В ОЧІКУВАННІ
ВАЖЛИВОЇ ПОДІЇ

10 ЄВХАРИСТІЙНА НАБОЖНІСТЬ
СВЯТОГО ПАСХАЛЯ

28 СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ ТА
ОБРЯДИ ЗАКІНЧЕННЯ

4 ЦАРЮЙ НАМ ХРИСТЕ ...

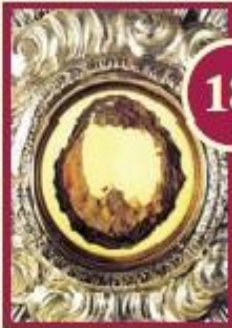
Кожна людина радіє, коли отримує те, чого дуже хотіла, а віруюча людина ще й хоче за цей дар подякувати Богу. Уже протягом 20-ти років вірні парафії Христа Царя у м. Хмельницькому дякують за чудовий храм і зростаючу парафіяльну спільноту. Про парафію та її життя читайте у цій статті.

ЄВХАРИСТІЙНИЙ КОНГРЕС – ЦЕ НАГАДУВАННЯ ВІРНИМ, ЩО ТАКЕ ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ

12

Після довгих років переслідування християни можуть вільно сповідувати свою віру, виявом чого є також Пресвята Євхаристія. Про велику роль цього таїнства буде свідчити і Євхаристійний Конгрес, що має відбутися в Україні. Про Конгрес розповідає Його Преосвященство єпископ-ординарій Луцької дієцезії Маркіян Трофим'як.

18 ЄВХАРИСТІЯ – ЦЕ ЧУДО

Кожна Євхаристія є чудом для тієї людини, яка переживає її з вірою. Але в історії Ісус Христос не раз доводив навіть невіруючим людям, що Він дійсно під час Меси присутній під видом хліба та вина. У цій статті ми розповімо Вам про деякі з таких чуд.

СТРАСНА П'ЯТНИЦЯ

22

У Страску П'ятницю вшановується день Смерті на Хресті Господа Ісуса Христа, який помер за наші гріхи. Це особливий день посту та покаяння. Також літургія у цей день має свої особливості, про які Ви зможете прочитати у цій статті.

26 ВЕЛІЧАЄ ДУША МОЯ ГОСПОДА ... (ЛК 1, 46)

Життя – це дар Божий, а ще більший дар – вічне життя. 4 квітня минає рік з того дня, коли від нас відійшов вірний слуга Христа о. Петро Лічняровський, один із перших випускників нашої семінарії. Слова «Величає душа моя Господа» він написав на своїх приміційних іконках. Без сумніву, цей заклик був ціллю його життя.

СІМВОЛ СВЯЩЕНИЦЬКОЇ ВЛАДИ

34

У цьому номері ми дамо відповідь на запитання, яке стосується дуже важливого атрибуту священницького одягу – стули, яка у наших братів східного обряду називається епитрахіль. Про її історію та значення читайте у цій статті.

Наша редакція (зліва направо): Петро Константінов, Віктор Мазур, дк. Сергій Ленчук, Ростислав Грабовський, кс. ректор В'ячеслав Грумницький, Олександр Бурмістров, Сергій Поліщук, Євген Фізер, Вадим Здоров

Євхаристія – пожива для вічного життя

Пресвята Євхаристія – «джерело і вершина всього християнського життя» (II Ватиканський Собор, Догм, конст. «Lumen gentium», 11). «Усі інші таїнства, як і всі церковні служіння та діла апостольства, пов'язані з Євхаристією і до неї спрямовані. Бо Євхаристія містить у собі весь духовний скарб Церкви, тобто Самого Христа – нашу Пасху» (II Ватиканський Собор, Декр. «Presbyterorum ordinis», 5).

Напевно, кожен практикуючий християнин усвідомлює велич та важливість Євхаристії для нього особисто і для всієї Церкви. Плоди, які випливають з Євхаристії, виходять за межі земного життя, і це підтверджують слова Ісуса Христа: «Хто тіло Мое їсть і кров Мою п'є, той живе життям вічним, і Я воскресну його останнього дня» (Йн 6, 54).

Дуже багато було сказано на тему Євхаристії, і Церква постійно чуває над тим, щоб це таїнство займало належне місце в житті Церкви. Одним із виявів такої турботи є Євхаристійні Конгреси, які відбуваються у різних країнах. Такий Конгрес незабаром має відбутися і в Україні. Євхаристійний конгрес – це зібрання духовенства й вірних в одному визначеному місці протягом декількох днів для

спільного поклоніння Євхаристійному Господу. Такий Конгрес – це також публічна й урочиста маніфестація віри в живу присутність Христа в Євхаристії. Конгрес має служити поживленню євхаристійної набожності серед вірян. І, беручи до уваги цю подію, цей номер часопису ми хочемо присвятити темі Євхаристії в нашому житті, а також ознайомити Вас із інформацією про Євхаристійний Конгрес, який пройде в Україні. Ми також розповімо про наше семінарійне життя та обговоримо важливі для нашого духовного життя теми.

З нагоди світлого свята Воскресіння Господнього хочемо привітати Вас, дорогі читачі, з цією величною подією в історії нашого спасіння. Бажаємо, щоб воскреслий Господь не лише об'єднав Вашу родину навколо пасхального столу, а й цілу християнську сім'ю навколо Євхаристійного вівтаря, щоб ми всі разом зустрілись там, де Він нас чекає.

від імені редакції
Ростислав Грабовський
головний редактор

«НАШ СПОСІБ МИСЛЕННЯ УЗГОДЖУЄТЬСЯ З ЄВХАРИСТІЄЮ, А ЄВХАРИСТІЯ, У СВОЮ ЧЕРГУ, ПІДТВЕРДЖУЄ НАШ СПОСІБ МИСЛЕННЯ» СВЯТИЙ ПРИНЕЙ ЛІОНСЬКИЙ

В очікуванні ВАЖЛИВОЇ ПОДІЇ

II курс

к.л. Андрій Шаргало

Українська Римо-Католицька Церква переживає час підготовки до I Всеукраїнського Євхаристійного Конгресу, який відбудеться у травні-червні 2012 року. Очікуючи на це особливе вшанування Таїнства Євхаристії, постійно усвідомлюємо, що вона є «джерелом і водночас вершиною всього християнського життя» (Lumen gentium 11).

Сягнувши історії, можемо сказати, що перший Світовий Євхаристійний Конгрес відбувся у Франції в місті Ліль. На цьому конгресі було близько 8 тисяч осіб. Цей конгрес відбувся 28-30 червня 1881 року. Гасло першого конгресу було «Суспільне Царство Христа». Папа Леон XIII в спеціальному документі підтримав ініціативу влаштування таких євхаристійних конгресів і спонукав до їх продовження на майбутнє. У Католицькій Церкві ми пережили вже 49 Міжнародних Євхаристійних Конгресів у різних частинах світу. Спочатку такі конгреси відбувалися щороку, у міжвоєнний час — кожні два роки, а після другої світової війни — раз на 4 або 5 років.

На закінчення першого Євхаристійного Конгресу його учасники скликали комітет, який буде готувати наступні Євхаристійні Конгреси.

Сьогодні організацією таких конгресів займається Папський Комітет при Апостольській Столиці. Окремі Євхаристійні Конгреси, які проводяться у різних країнах, пов'язані з важливими річницями чи іншими подіями, які мають велике значення для католиків у певній країні чи регіоні світу. Так було, наприклад, із 30-тим Євхаристійним Конгресом 7-11 травня 1930 року в Карфагені (Туніс) з нагоди 1500-річчя смерті святого Августина.

**ПІД ЧАС
ЄВХАРИСТІЙНОГО
КОНГРЕСУ МИ БУДЕМО
ДЯКУВАТИ БОГУ ЗА
ПОВЕРНЕНУ СВОБОДУ
І МОЖЛИВІСТЬ
СПОВІДУВАННЯ ВІРИ**

Так само зустріч в Дубліні у 1932 році була приурочена 1500-річчю прибуття до Ірландії апостола і покровителя цієї країни святого Патріка. У Квебеку (Канада) — 400-та річниця заснування міста та перша євангелізація і 350-ліття призначення першого єпископа в Північній Америці. Варто зауважити, що велику заслугу в організації таких Євхаристійних зустрічей мала світська особа, пані Емілія-Марія Тамісер (1834-1910), яка організувала вже в середині XIX століття так звані «Євхаристійні паломництва». Вона прагнула не тільки оживлення самих паломницьких рухів, а й пов'язала це з катехизама та адорацією Пресвятих Дарів.

Поштовхом до обрання дати Конгресу в Україні став 600-річний ювілей перенесення єпископської кафедри з давнього Галича, столиці тодішнього князівства, до Львова. Ідея проведення Євхаристійного Конгресу є також наслідком і плодом візиту Святішого Отця блаженного Йоана Павла II в Україну у 2001 році. Крім цього, у 2012 році ми із вдячністю згадуємо 21-шу річницю відновлення церковних структур Католицької Церкви в Україні, яка так багато страждала у роки тоталітарного поневолення, а зараз дякує за дар поверненої свободи.

Основна мета кожного Євхаристійного Конгресу — «спільне вшанування Ісуса Христа, Який живе в Церкві, і маніфестація віри Божого Люду у присутності свого Господа, а також підняття актуальних євангелізаційних завдань перед світом. Євхаристійне зібрання скликане для того, щоб творити одне ціле — Містичне Тіло Христа».

Перший Всеукраїнський Євхаристійний Конгрес Римо-Католицької Церкви в Україні відбуватиметься з 26 травня по 3 червня 2012 року, а місцем початку Конгресу буде Київ. У наступних днях будуть почергово святкувати дієцезії та парафії. Завершення Конгресу відбудеться у Львові 3 червня 2012 року. Також варто зауважити, що це не перший Євхаристійний Конгрес в Кам'янець-Подільській дієцезії: у 2005 році в рамках дієцезії відбувався подібний захід.

Тема Конгресу була взята із Послання до євреїв: «Ісус Христос учора, сьогодні й навіки той самий» (Євр 13, 8). Ця тема пов'язує нас із історичним минулим і одночасно звертає ува-

гу на «спасення сьогодні» та скеровує на майбутнє. Присутність Ісуса в Євхаристії триває й поза святою Месою. Саме слово «Євхаристія» означає подяку. Вдячність допомагає нам побачити велич дарів, отриманих від Бога. Під час Євхаристійного Конгресу ми будемо Йому дякувати за повернену свободу і можливість сповідання віри, за відродження релігійного життя, за відновлені церковні структури та інституції, за дієцезії, семінарії, монастирі, парафії, за відновлені і новозбудовані храми, за єпископів, священників, ченців і черниць, за всіх учасників церковних рухів, за можливість розвитку харитативної і виховної діяльності, за всіх вірних, які активно приймають участь у житті Церкви.

Таким чином протягом часу, що передує Конгресу, наш митрополит еп. Мечислав Мокшицький рекомендує душпастирям у кожній римо-католицькій парафії ревно використовувати тематичні літургійно-пасторальні практики, приготовлені попередньо Всеукраїнським Комітетом Конгресу. У кожному з передконгресових неділь священникам рекомендовано організувати в парафії довшу адорацію Пресвятих Дарів, а також глибше торкнутись теми Євхаристії під час катехиз. Духовним та богопосвяченим особам при організації своїх днів зосередження чи формаційних варто зустрічей взяти до уваги Таїнство Євхаристії як в площині доктринальній, так і богослужбовій.

Віра в Христа Відкупителя, присутнього в Літургії і в Самому Святішому Таїнстві Євхаристії, була, є і буде джерелом віри, надії і любові, які пережили численні страждання і переслідування, і віримо що тільки вона безповоротно вислужила і дарувала свободу в Україні. Ісус скеровує до нас заклик: «Прийдіть до Мене всі втомлені та обтяжені, — і Я облегшу вас!» (Мт 11, 28). Нехай ці слова ведуть нас під час приготування і переживання Конгресу. Не потрібно шкодувати свій час на зустріч з Ісусом, — приходьмо до Нього повні віри і готовності!

Найвищий і вічний священик Ісус Христос, бажаючи через мирян продовжувати своє свідчення і своє служіння, оживлює їх своїм Духом та спонукає безумовно до всякого діла доброго та досконалого. Обставини нашого часу збільшують цей важливий обов'язок Церкви, а саме щоб усі люди, що сьогодні тісніше злучені між собою вузами соціальними, технічними, культурними, досягли також нової єдності у Христі. Сам Господь скликає всіх людей, розпоршених гріхом, до єдності Своєї родини – парафіяльної спільноти. Історію однієї з них хочемо представити вам, любі читачі.

ЦАРЮЙ НАМ ХРИСТЕ.

IV курс
к. Мирослав Матвійчук

На початку 90-х років ХХ ст. у м. Хмельницькому існувала лише парафія св. Анни у мікрорайоні Гречани. Тому з часом храм на Гречанах вже не був у змозі приймати велику кількість вірян. Дивлячись на цю ситуацію, о. Вітаултас Меркес – тодішній настоятель парафії св. Анни – звернувся до місцевої влади з проханням про купівлю земельної ділянки під будівництво нового храму, ближче до центру міста, оскільки храм св. Анни знаходився на околиці, де було погано розвинуте транспортне сполучення. Міська адміністрація розглянула прохання духовного отця і зрештою, у 1990 р., дала дозвіл на купівлю землі. У січні 1991 року була зведена тимчасова каплиця під покровительством Христа Царя Всесвіту. Настоятелем був призначений о. Чеслав Шиманський МІС, якому допомагав о. Кшиштоф Ердзік МІС. Пара-

лельно розпочалось проектування і саме будівництво великого храму, розрахованого на потреби обласного центру. Святиня була консекрована (з лат. **consecrare** – благословляти, посвячувати) 14 жовтня 1995 року святої пам'яті єпископом Яном Ольшанським.

Паралельно починаючи з 1997 року триває постійна душпастирська опіка над вірними парафіяльної спільноти у мікрорайоні Ружична. Спільними зусиллями у 2005 році закінчили тимчасову каплицю і придбали землю під забудову нового парафіяльного храму під покровом святих апостолів Петра і Павла.

У 1999 році на місце пароха (з лат. **parochus** – той, який очолює) парафії Христа Царя Всесвіту був призначений о. Петро Міщук, який є водночас деканом хмельницького деканату, а також викладачем Вищої Духовної Семінарії та віце-офіціалом у єпископському суді. З 2001 року веде душпастирську діяльність вікарій о. Ян Савіцький і з 2010 року о. Андрій Счастливцев, які спільно ведуть справу душпастирської опіки над вірними парафіяльної спільноти. Також варто зга-

дати Дочок Непорочного Серця Пресвятої Диви Марії (сестри серцянки), які також товаришують у справі євангелізації. Їхнє служіння не закінчується в храмі, воно продовжується у будинку сімейного типу святого о. Піо, розташованому на території храму. На сьогодні у будинку проживає дев'ятеро дітей.

ЩОРОКУ ВУЛИЦЯМИ НАШОГО МІСТА ПРОХОДЯТЬ ПРОЦЕСІЇ: НА СВЯТО БОЖОГО ТІЛА ТА НА СВЯТО ПРЕСВЯТОЇ ДИВИ МАРІЇ СВЯТОГО РОЗАРІЮ (7 ЖОВТНЯ), А ТАКОЖ ТЕАТРАЛІЗОВАНА ХРЕСНА ДОРОГА У СТРАСНУ П'ЯТНИЦЮ

Апостольство мирян, яке впливає з самого їхнього покликання, ніколи не може забракнути Церкві, навпаки, вона збагачує та підносить християнський дух спільноти. Зростаюче число парафіян безмежно поширило поле своєї діяльності серед парафіяльної громади. У нашій парафії функціонує кілька рухів: Третій Орден Святого Франциска (терціари), члени якого послухом та відданістю в служінні Богу та ближньому дають приклад іншим; серед дітей, молоді і дорослих безупинно триває молитва у Колах Живого Розарію; також поширене Апостольство Доброї Смерті та Асоціація Чудотворного Медальйону, які тісно пов'язані з чуванням та молитвою до Матері Божої. Серед подружніх пар практикуються зустрічі у колах Домашньої Церкви. Також варто виділити молодь нашого храму, яка систематично збирається у групах та на катехизах під проводом о. Петра для обговорення основних християнських тем. Також до обов'язків молодого покоління входить прибирання храму та підготовка недільної Служби Божої, молодь бере участь й в організації майже всіх парафіяльних дійств. Поширений серед молоді рух КТМ (Католицьке Товариство Молоді), який, крім зустрічей, проводить благодійну діяльність серед бідних та знедолених. У парафії діє три хори: дитячий, молодіжний та дорослий. Є також велика кількість міністрантів (близько 60). Більшість із них беруть активну участь у реколекціях, які відбуваються у Вищій Духовній Семінарії Святого Духа в Городку. Також у 2010 р. серед тих же міністрантів була створена християнська футбольна команда «Сіон», яка налічує близь-

ко 30 гравців. При парафії функціонує християнська бібліотека, де кожен парафіянин, зареєструвавшись, може самостійно працювати над збагаченням свого духовного життя. У парафії є дві Християнські музичні групи – «Тадеуш» та «Едідея». Щороку вулицями нашого міста проходять процесії: на свято Божого Тіла та на свято Пресвятої Диви Марії Святого Розарію (7 жовтня), а також театралізована Хресна Дорога у Страсну П'ятницю. Починаючи з 1999 року і до сьогодні відбуваються щорічні Дієцезіальні з'їзди молоді (24-25 серпня) на День Незалежності та вихід паломників до Санктуарію Матері Божої Бердичівської. Парафія може пишатися тим, що п'ятеро її вихованців обрали дорогу священства, а четверо продовжують свою форму (Матвійчук Мирослав, Грабовський Ростислав та Константін Петро у нас в семінарії, а Штогрин Вадим – у францисканців). Також семеро вихованок присвятили своє життя Богу і ближньому у Згромадженні Дочок Непорочного Серця Марії.

Протягом тижня Служба Божа звершується щодня о 7.30, 8.00 та 19.00, у неділю та свята – о 8.00, 10.30, 12.00, 15.00, 17.00 та 19.00. Щовівторка проводиться благословення хворих, яке супроводжується вшануванням реліквій св. Джанні Беретти Молла, а щосереди після Меси відбувається благословення жінок, які очікують потомство.

Варто згадати всіх парафіян, які долучилися до розвитку та зростання однієї з найчисельніших парафій України. Нехай усім нам Царює Ісус Христос і ми з ним у Новому Царстві на землі, яким є Церква.

ПОДАРУНКИ від

викладач семінарії

о. Павло Дідора

«Хто володіє інформацією, той володіє світом», – чуємо не раз модне прислів'я. «Хочу все знати», – співав герой з мультфільму «Незнайка». «Вчися і здобувай знання», «знання – це сила» – заохочують батьки та вчителі. І в той же час уже на перших сторінках Святого Письма те, на чому «спіткнулися» наші прабабушки було «дерево пізнання добра і зла» (Бут 2, 17). Виявляється, що сам Бог створив це дерево – читаємо: «І зростив Господь Бог із землі кожне дерево, ... і дерево життя посеред раю, і дерево пізнання добра і зла» (Бут 2, 9). Більше того, святий Павло в листі до Коринтян написав: «... Знання ж надимає, любов же будує!» (1 Кор 8, 1). Можна помітити, що справа знання покрита дивною заслоною таємничості і багатозначності. Спробуємо заглибитись у біблійне розуміння цього дару Святого Духа.

**«... ЗНАННЯ Ж НАДИМАЄ,
ЛЮБОВ ЖЕ БУДУЄ!»
(1 Кор 8, 1)**

У тексті книги Ісаї (11, 2-3) грецький переклад Святого Письма, описуючи дух знання, подає

слово *гносис*. Єврейський текст цього фрагменту подає слово *даат*. Отже, *гносис* має кілька значень: шукання знання, дослідження, розслідування (особливо судове), а також пізнання, мудрість, вище пізнання, знайомість, розпізнання, пізнавальність. Слово *даат* означає знання, розум, розуміння, думка, тямущий, розумний; той, який бере до уваги всі обставини. Потрібно зазначити, що слово *даат* походить від дієслова *яда* – знати, пізнати. Пізнання пов'язане з конкретним досвідом. Тому часто цей дар представляють як вміння.

У книзі Даниїла читаємо, що цар Навуходоносор наказав ви-

брати для свого двору бездоганних юнаків, вродливих, розумних «і здібних до знання». Оскільки Даниїл потрапив у двір царя, можемо сказати, що він мав «духа знання». Або краще – отримав його, бо Слово Боже говорить «Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!» (Прип 2, 6). Священники, служачи Господу, віддаючи Йому славу, мають обов'язок оберігати знання: «Бо уста священникові знання стережуть» (Малах 2, 7). Під час своєї молитви у святині мати Самуїла, Ганна, називає Господа *Богом знання* (пор. 1 Сам 2, 3). Є багато фрагментів, де пророки говорять, що правдиве знання – це

Святого Духа

знати Господа. Пророки називають, і навіть вводять термін Богопізнання. Звернімо увагу, що в українській мові «Теологія» – це «Богослів'я».

Як ми вже зазначили, іменник *даат*, опираючись на дієслово *яда*, має характер глибокого пізнання та досвіду, отриманого на практиці. Наприклад в Осії читаємо: «Заручся з тобою вірністю, і ти пізнаєш Господа» (2, 22). Слово «знання» поєднується з досвідом любові Ягве, з досвідом, який порівнюється до подружніх стосунків. Пізнати будь-що означає зрозуміти це конкретним досвідом. Так пізнаються страж-

дання (Іс 53, 3) і гріх (Муд 3, 13), війни (Суд 3, 1) і мир (Іс 59, 8), добро і зло (Бут 2, 9. 17). Саме тому пізнання – це ціла гама різнобарвних відчуттів і змістів. Господь є Богом знання і Він дає своє знання людям «Одному бо Духом дається слово мудрости, а другому слово знання тим же Духом» (1 Кор 12, 8).

Якими рисами має володіти людина, щоб отримати і не змарнувати знання, дароване Богом? Для отримання знання вимагається розум, бо «безглуздий ненавидить знання» (Прип 1, 22). Господь оберігає знання і вимагає, щоб кожен, хто його отримує,

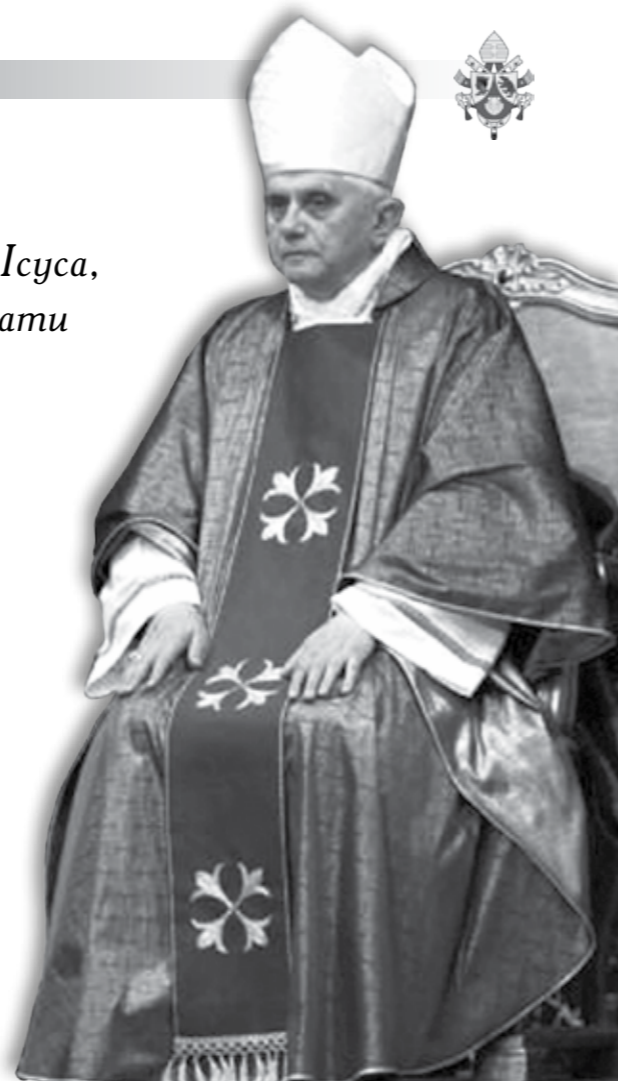
беріг його. Особливий акцент ставиться на уста. Непотрібним базіканням і нестриманістю своїх уст людина втрачає знання: «а пізнання хай уста твої стережуть!» (Прип 5, 2) Знання здобувається через навчання: «Хто любить навчання, той любить пізнання» (Прип 12, 1).

Дух Знання сам по собі вводить людину в гординю і возвеличеність: «... Знання ж надимає, любов же будує!» (1 Кор 8, 1). Порівняймо текст гімну про любов св. Павла: «І коли маю дар пророкувати, і знаю всі таємниці й усе знання, і коли маю всю віру, щоб навіть гори переставляти, та любови не маю, то я ніщо!» (1 Кор 13, 2). Пам'ятаємо, що саме на дорогу пізнання (добра і зла) сатана спокусив Адама і Єву. Тому Ісаїя подає Дух знання у парі не з Духом мудрості, а з Духом Страху Господнього.

Месія отримує повноту «Духа знання». Він зможе пізнати кожну людську і Божу мудрість. Він відкриє знання про Бога. Саме в Ньому «Дух Знання» знайде собі спочинок, бо Йому не потрібно буде боятися гордині, яку часто відчуває людина, осягнувши певний рівень знань. Навіть спокуса використати свої знання егоїстично не зможе подолати Месію, тому що разом з «Духом Знань» наповнить його і «Дух Страху Господнього та Благочестя».

«Пресвята Євхаристія уподібнює людину до Ісуса, вчиняє її, за прикладом Христа, здатною стати даром для ближніх та будівничим єдності», — сказав Святіший Отець.
«У Пресвятій Євхаристії здійснюється переміна дарів цієї землі, хліба і вина, призначених для того, щоб перемінити наше життя, і, таким чином, започаткувати переміну світу». Цю подію Ісус випередив й увіковічнив встановленням Пресвятої Євхаристії, у якій хліб та вино стають Христовими Тілом і Кров'ю, що ламається та проливається за спасіння світу.

У ПРЕСВЯТІЙ ЄВХАРИСТІЇ

знаходимо шлях до оновлення світу

У надвечір'я Своїх страстей, Ісус Христос, прославивши та склавши Богові подяку, перемінив значення смерті, назустріч якій Він ішов. З любові прийнявши усі страждання, Син Божий перемінив її в акт дарування. «Це переміна, якої світ найбільше потребує, вона його відкупляє з середини, відкриваючи його на вимір Царства Небесного».

Це оновлення світу відбувається через шлях, яким пройшов сам Христос. І саме тому Бог дарував усьому світові дар Пресвятої Євхаристії, щоб кожній людині дати можливість спасіння. У християнстві не існує іншої дороги, «все проходить через смиренну та терпеливу логіку пшеничного зерна, яке вмирає, щоб дати життя, логіку віри, яка тихою Божою силою

переміщає гори». Бог хоче і надалі оновлювати людство, історію та всесвіт через цей ланцюг перемін, таїнством яким є Пресвята Євхаристія.

Христос, через освячені хліб і вино, у яких дійсно присутні Його Пресвяті Тіло та Кров, перемінює нас, уподібнюючи до Себе, Він залучає нас до Свого діла Відкуплення, благодаттю Святого Духа вчиняє нас здат-

ними жити згідно з Його ж логікою дарування, як зерна пшениці, об'єднані з Ним та в Ньому. Таким чином, у борознах історії засіваються та дозрівають єдність і мир, які є метою, до якої ми прямуємо згідно з Божим планом.

**«ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ
УПОДІБНЮЄ ЛЮДИНУ
ДО ІСУСА, ВЧИНЯЄ ЇЇ,
ЗА ПРИКЛАДОМ
ХРИСТА, ЗДАТНОЮ
СТАТИ ДАРУВАННЯМ
ДЛЯ БЛИЖНІХ ТА
БУДІВНИЧИМ ЄДНОСТІ»**

Щоб краще зрозуміти, що відбувається у Святому Причастті, слідуючи за словами святого Августина — коли споживаємо звичайну їжу, наш організм її засвоює, натомість у випадку Пресвятої Євхаристії йдеться про інший хліб: «Не ми його засвоюємо, а навпаки, він нас, таким чином ми уподібнюємося до Ісуса Христа, стаємо членами Його Тіла, єдністю із Ним». «Хто розпізнає Ісуса в освяченій часточці, той розпізнає Його в ближньому, який страждає, голодний чи спраглий, в чужинцеві, нагому, хворому та ув'язненому, він є уважним до кожного і докладає конкретні зусилля для того, щоб допомогти потребуючим.

З дару Христової любові походить, отже, наша особлива християнська відповідальність за будівництво солідарного, справедливого та братерського суспільства».

Пресвята Євхаристія — «протиотрута» від наслідків індивідуалістичного суспільства. «Пресвята Євхаристія є, немовби, пульсуючим серцем, яке оживляє усе містичне тіло Церкви — суспільний організм, який повністю ґрунтується на духовному, але конкретному зв'язку з Ісусом Христом». Без Євхаристії Церква просто не існувала б, бо саме Пресвята Євхаристія «творить з людської спільноти таїнство сопричастя, здатне нести Бога світові та світ вести до Бога».

«У дедалі більш індивідуалістичній культурі, що нею є та, в яку ми занурені в західних суспільствах, і яка намагається поширитись по всьому світу, Пресвята Євхаристія становить, свого роду, «протиотруту», яка діє в думках та серцях віруючих, постійно засіваючи в них логіку спільності, служіння, взаємності, одним словом, логіку Євангелія». Прикладом такого нового стилю життя є первісна християнська громада Єрусалима, яка жила в братерстві, маючи все за спільне, дбаючи, щоб нікому нічого не бракувало.

Причастя Христового Тіла є ліками для розуму і волі, щоб кожен із нас міг наново відчути смак істини та спільного добра. Потрібно молитися до Пресвятої Богородиці Діви Марії, навчаючись у «школі Марії» справді євхаристійного життя, відкритого для Бога та для ближніх.

**Проповідь Папи Бенедикта XVI
з Нагоди Урочистості
Господнього Тіла,
23 червня 2011 року**

ЄВХАРИСТІЙНА НАБОЖНІСТЬ СВЯТОГО ПАСХАЛІЯ

Свята Євхаристія має бути центром життя для кожного християнина.

У зв'язку з цим ми повинні виконувати певні релігійні практики, що впроваджували б нас якомога глибше у пізнання цієї Таємниці (часте споживання Святого Причастя, участь у євхаристійних молебнях та конгресах, читання літератури, присвяченої Євхаристії). Усі святі – величезне багатство Церкви, і вони можуть бути для нас прикладом. Однак у зв'язку з цим дивовижним Таїнством ми часто згадуємо якихось конкретних святих. Вони славні або чудесами, що їх Господь вчинив через них, або якимись важливими творами, присвяченими Пресвятій Євхаристії. Одним зі святих, який особливо часто згадується у зв'язку з цим таїнством – це святий Пасхалій Байлон, покровитель Євхаристійних Конгресів.

II курс
к.л. Сергій Поліщук

Пасхалій народився у 1540 році в місцевості Торре Хермос на кордоні іспанських провінцій Кастилія та Арагон. Був названий на честь свята, в день якого народився – П'ятидесятниці (з ісп. «Пасхалія»). За його часів Іспанія була високорозвиненою державою, у якій Церква тішилася підтримкою люду і шляхти на чолі з королем Карлосом I, що був також обраний німецьким імператором. Але ця щаслива країна була виключенням з усієї Європи, де саме закінчувалася доба активної Реформації і Церква була дуже

ослабленою. У ті часи в більшості чернечих орденів відбувалися реформи для зміцнення дисципліни й аскетизму.

**ГОЛОВНИМ У
МОНАСТІРСЬКОМУ
ЖИТТІ ПАСХАЛІЯ БУЛО
ПОКЛОНІННЯ ПРЕСВЯТИМ
ДАРАМ. ЩОДНЯ ВІН
ПРОВОДИВ У КАПЛИЦІ
ПРИНАЙМНІ ЧОТИРИ
ГОДИНИ, ВКЛОНЯЮЧИСЬ
НАЙСВЯТІШОМУ ТАІНСТВУ**

У молодості Пасхалій, як і більшість своїх однолітків, був пастухом, але він самотужки навчився грамоти і в 1564 році вступив до ордену францисканців-міноритів в Лорето. До цього, у 18 років, він робив першу спробу

вступити до монастиря, отримавши видіння під час молитви перед Пресвятими Дарами, але тоді його не прийняли, бо, на думку настоятелів, він був ще занадто молодим. Внаслідок реформи, упровадженої 1540 року святим Петром Алькантарським, у цьому монастирі був прийнятий дуже суворий порядок, але молодий Пасхалій виділявся своїм аскетизмом на тлі інших ченців. Настоятель, помітивши його надзвичайний поступ, запропонував йому розпочати навчання, необхідне для прийняття священницького сану, але Пасхалій відмовився, вважаючи себе недостойним цього.

Більшу частину свого монастирського життя Пасхалій провів, прислуговуючи братам, у якості чергового на вході до монастиря. З цим пов'язане цікаве оповідання...

Одного разу, коли Пасхалій відбував своє чергування, отець-настоятель звелів йому казати усім, хто до нього прийде, що настоятеля немає в монастирі. Але Пасхалій відмовився: «Я скажу, що Ви дуже зайнятий». Останній, добре знаючи характер жінок, які приходили до нього сповідатися, наполягав на своєму: казати всім, що його немає. Пасхалій сказав: «Але ж це буде неправда, я не можу так сказати». Спочатку настоятель був дуже незадоволений таким відкритим непослухом і думав, що молодий чернець хоче тільки показатися чесним, однак потім він, пильніше придивившись до юнака, зрозумів, що Пасхалій робить це від щирого серця, а не для того, щоб його образити чи показати свою чесність.

На беатифікаційному процесі один брат свідчив, що все життя Пасхалія було однією великою радістю, не дивлячись навіть на суворий спосіб життя, який він вів. Той брат побачив одного разу, як Пасхалій прибирав посуд у їдальні: «Він немовби танцював від одного стола до іншого, збираючи посуд і при нагоді, вклоняючись фігурі Божої Матері».

Але головним у монастирському житті Пасхалія було поклоніння Пресвятим Дарам. Щодня він проводив у каплиці принаймні чотири години, вклоняючись Найсвятішому Таїнству. Очевидці описують, що весь цей час він проводив на колінах з витягнутими вперед і стиснутими руками, ані не на хвилину не опускаючи їх.

Одного разу Пасхалія направили у Францію з важливим листом до генерального настоятеля ордену. Релігійна ситуація у тогочасній Франції була дуже складною: країна була розорена громадянською війною протестантів – гугенотів і католиків. Не дивлячись на те, що його дорога лежала через землі, що були під владою протестантів, він їхав не знімаючи хабіт. Над ним сміялися, з нього глузували, а особливо тоді,

коли він палко захищав головні істини віри. Одного разу після того, як він вступив у суперечку з натовпом протестантів і їх проповідником, бо вони заперечували реальну присутність Ісуса Христа в Євхаристії, Пасхалія закидали камінням. Більшість ченців радила їхати у світській одежі, але не таким був Пасхалій – вірний свідок Ісуса Христа, що ніколи не дозволяв собі збрехати навіть і в дрібних речах. Сам він казав, що Сам Ісус під час цих довгих адорацій зміцнює його і допомагає зносити усі дрібні і великі неприємності.

Помер Пасхалій на свято П'ятидесятниці саме під час Святої Меси після Пере-

мінення хліба і вина на Тіло і Кров Христові.

Був беатифікований у 1618 році, а канонізований у 1690 році папою Олександром VIII. Вважається заступником пастухів, з огляду на те, ким працював у молодості, а також покровителем усього, що пов'язано з Євхаристією: конгресів, спільнот і т.д.

Приклад життя цього незвичайного святого повинен вчити нас, насамперед, шанувати Пресвяте Таїнство Євхаристії. Ця ж пошана, у свою чергу, приведе нас до чогось більшого – до насправді угодного Господу життя і повної довіри Його Провидінню, як це трапилося у житті брата Пасхалія.

ЄВХАРИСТІЙНИЙ КОНГРЕС –

це нагадування вірним, чим є

ПРЕСВЯТА ЄВХАРИСТІЯ

Після довгих років переслідування католицької віри настала довгоочікувана свобода. Християни можуть вільно сповідувати свою віру, виявом чого є також Пресвята Євхаристія. Про велику роль цього таїнства буде говорити і Євхаристійний конгрес, що має відбутися в Україні. У цій статті ми представляємо вам інтерв'ю, яке дав Католицькому Медіа Центру Його Преосвященство єпископ-ординарій Луцької дієцезії Маркіян Трофим'як.

єпископи — дійшли спільної думки щодо логотипу: «Христос — Дорога, Правда і Життя». Так само й тепер з'явився логотип Конгресу і його гасло: «Ісус Христос учора й сьогодні — той самий навіки». Адже Ісус Христос — це Той, Хто завжди був, є і буде. Ці слова зі Святого Письма будуть супроводжувати весь Конгрес як його основне гасло. Воно з'явиться не лише на наших плакатах, не лише у проповідях, а всюди.

Я ДУМАЮ, ЩО ІДЕЯ ПРОВЕДЕННЯ ЄВХАРИСТІЙНОГО КОНГРЕСУ Є ЛОГІЧНИМ НАСЛІДКОМ І ПЛОДОМ ВІЗИТУ СЯТИШОГО ОТЦЯ БЛАЖЕННОГО ЙОАНА ПАВЛА ІІ В УКРАЇНУ В 2001 РОЦІ

Упонеділок, 23 січня, до Католицького Медіа-Центру завітав єпископ Маркіян Трофим'як — голова Комітету І Євхаристійного конгресу РКЦ в Україні. В інтерв'ю Владика розповів про мету та значення цієї події для всієї церковної спільноти нашої держави.

■ Ваше Преосвященство, Євхаристійний конгрес, що незабаром відбудеться в Україні, стане першою такою подією в житті Римо-Католицької Церкви на наших теренах. Як народилася ідея щодо проведення цього Конгресу і в чому полягає його головна мета?

Поштовхом до обрання дати Конгресу став 600-річний ювілей перенесення єпископської катедри з давнього Галича, столиці тодішнього князівства, до Львова. Це відбулося в 1412 році, коли блаженний архієпископ Яків Стрепа вирішив перенести катедру до міста, що розвивалося динамічніше й мало краще розташування. Тому він був певен, що Львів є більш відповідним місцем для єпископської катедри. Цього року минає 600 років із часу цієї події, тому архієпископ Львівський митрополит Мечислав Мокшицький вирішив провести Євхаристійний конгрес саме цього року.

Я думаю, що ідея проведення Євхаристійного конгресу є логічним наслідком і плодом візиту Сятого Отця бла-

женного Йоана Павла ІІ в Україну в 2001 році. З часу цього візиту минуло вже 10 років, тож хотілося все ж таки провести якийсь всеукраїнський захід, який «закріпив» би цей візит та його плоди. І найкращою формою цього є Євхаристійний конгрес. Цей Конгрес допомагає нам у новий та глибокий спосіб усвідомити собі, чим є Пресвята Євхаристія, чим для нас є цей дар Господа Бога. Про Євхаристію ми говоримо дуже часто, часто беремо участь у Сятей Месі, приходимо до храму, молячись на колінах перед дарохранительницею, бо там присутній Ісус. Але час від часу треба в особливий спосіб усвідомити цю велику тайну присутності Господа Бога серед нас не у віртуальний чи символічний спосіб, а в реальний. Євхаристійний конгрес допоможе нам по-новому, глибше, набагато глибше усвідомити цю істину й те, що Господь Бог дав нам такий безмірно великий дар. Цього ми сподіваємося від Євхаристійного конгресу.

■ Чому для цього Конгресу було вибрано саме такий логотип і гімн?

Логотипи обираються іноді досить болісно і довго, а іноді дуже швидко. Наприклад, щодо логотипу візиту Сятого Отця Йоана Павла ІІ в Україну в нас були дуже різні думки, і раптом ми — і римо-католицькі і греко-католицькі

Цей логотип є також лейтмотивом гімну конгресу. Обираючи гімн, ми хотіли, щоб він був дуже простий, щоб легко запам'ятовувався, бо він стане важливою музичною візитівкою Конгресу. У гімні обов'язково мало бути присутнє гасло Конгресу. Ми його трохи перефразували, щоб легше читався та співався: «Ісус Христос учора й сьогодні, Ісус Христос той самий назавжди. Прийдіть до Нього спрагли й голодні. Він — Хліб життя, Він — джерело води». Таким буде приспів. Мелодія дуже проста. Але, власне, гімни й мають бути простими — тоді вони виконують своє завдання. Це не має бути просто пісня, бо є різні пісні. Натомість гімн — це дещо інше. Це — ідеальна простота. Думаю, що наш гімн звучатиме гарно. Я переконаний: коли він залунає на відкритті Конгресу в костелі св. Олександра, то ми впевнимися, що це дійсно гасло й візитівка Конгресу.

■ Яким буде перебіг Конгресу в Україні на місцевому та на загальноцерковному рівнях?

26 травня об 11:00 відбудеться урочисте Богослужіння в костелі св. Олександра в Києві з нагоди відкриття Конгресу. Після обіду там також пройде наукова конференція. У неділю, 27 травня, в урочистість Зіслання Святого Духа будуть

Розмова з...

звершуватися Богослужіння в усіх парафіях, а з понеділка, 28 травня, по п'ятницю включно відбуватимуться Святі Меси в окремих парафіях, на яких також будуть присутні представники деканату. У суботу, 2 червня, відбудеться закриття Конгресу на дієцезіальному рівні, тобто звершуватимуться урочисті Служби в усіх катедральних соборах, за винятком Києва та Львова, бо в Києві буде відкриття Конгресу, а закриття — у Житомирі. Натомість у Львові закриття Конгресу відбудеться 3 червня. Такий приблизний план перебігу Конгресу.

■ **Що, на Вашу думку, служить найкращому індивідуальному та спільнотному приготуванню до Конгресу?**

Приготуванню служать проповіді і сама атмосфера очікування на Конгрес. Ми хочемо, щоб люди пережили Конгрес максимально свідомо. Тому ми будемо дуже заохочувати, щоб всюди була можливість приступити до Таїнства Сповіді, щоб усі люди могли посповідатися та приступити до святих Таїнств. Також духовні дари в намірах Конгресу (скласти які може кожен) повинні допомогти нам усвідомити, що всі ми є членами однієї Церкви, одного організму, однієї спільноти; усіх нас об'єднує одна

віра, одна надія, одна любов; усіх нас об'єднує Євхаристія. Духовні дари є надзвичайно важливими, тому кожна людина, залежно від її можливостей, на свій розсуд буде щось жертвувати Господу Богу — чи будуть це речі матеріальні чи суто духовні, значення не має, головне, аби вони були, щоб люди відчули себе членами однієї спільноти. Потім сам тиждень Конгресу буде тижнем надзвичайно інтенсивної молитви всієї Церкви в Україні, коли в усіх парафіях звершуватимуться урочисті Богослужіння. Думаю, це буде потужний імпульс, що оживить нашу віру. Я знаю: наші люди прекрасні, наші люди віруючі, наші люди глибоко віруючі. Їх не треба ні в чому переконувати, їм треба лише допомогти поглибити віру, а це необхідно кожному з нас. Скільки б ми не навчалися, які б наукові ступені не здобули, ми ніколи не збагнемо до кінця, чим є Пресвята Євхаристія, тому що це перевершує можливості нашого розуміння. Відтак потрібно поглиблювати віру. Гадаю, що всі ми відчуємо, хоч може й не одразу (бо не йдеться про якийсь дешевий екстаз), але точно відчуємо, що наша віра стане більш свідомою і набуде чіткіших обрисів, з'явиться ще більша глибина, ніж була досі. У цьому й полягає роль Євхаристійного Конгресу.

■ **Дякуємо, Ваше Преосвященство, за цю розмову.**

Дякую за можливість зустрічі й благословляю всіх на плідне приготування до Євхаристійного Конгресу.

Текст та фото: catholic-media.org

ДОВІДКА «ГОЛОСУ СЕМІНАРІЇ»

- 16.04.1947** Народився у м. Козова Тернопільської області.
1965-1969 Начався на музичному факультеті Львівського педагогічного училища, яке закінчив після військової служби (1966-1967).
1969 Вступив до Вищої Духовної Семінарії у Ризі.
26.05.1974 Висвячений на священника єпископом Юліаном Ваїводсом у Ризі.
1974-1991 Настоятель парафії у Кременці; пастирське служіння у парафіях Волинської, Тернопільської, Рівненської та Хмельницької областей.
02.03.1991 Консекрований архієпископом Мар'яном Яворським у Львівському катедральному соборі.
25.03.1998 Призначений єпископом-ординарієм Луцької дієцезії.
1998-05.11.2008 Заступник Голови Конференції Єпископату, голова Комісії Літургії і Сакрального Мистецтва.
05.11.2008 Голова Комісії Літургії і Сакрального Мистецтва та «Церква-Держава».

Служіння ближнім

Семінарист-АГРОНОМ

Якось задумався я над відомими словами св. Бенедикта «Молись і працюй». Цей вислів говорить нам про вагому роль молитви і праці у житті кожної людини. Клерики також намагаються наслідувати великого святого, молячись і працюючи. В особливий спосіб праця семінаристів полягає у виконанні своїх обов'язків.

II курс
к. Вадим Здоров

Дорогі читачі, ми вже знайомили вас із деякими обов'язками, які виконують семінаристи. Цього разу хочемо розповісти вам про служіння агронома. Думаю, на початку варто сказати, що обов'язки агронома у семінарії дуже від-

різняються від роботи професійного агронома. У повсякденному житті агроном це — спеціаліст у галузі сільського господарства, який здобуває спеціальну освіту, володіє спеціальними необхідними знаннями та досвідом роботи у рільництві. Для того, щоб бути агрономом у семінарії не потрібно мати відповідну освіту чи володіти спеціальними знаннями: потрібні лише фізичні сили, робочий одяг і найголовніше — бажання служити своєю працею. Отже, клерик, який виконує

Віце агрономи: Шаргало Андрій та Багров Павло

функцію агронома, повинен: *по-перше*, керувати розвантаженням продуктів, які надійшли для семінарії; *по-друге*, піклуватися про «поповнення запасів», тобто раз на тиждень (а іноді і частіше) приносити необхідні овочі та фрукти

Головний агроном Садовий Олександр

на кухню; *по-третє*, слідкувати за станом продуктів і відповідним станом приміщення, де вони зберігаються. Звичайно, виконувати таке непросте служіння самому неможливо, тому агроному допомагають помічники — двоє віце-агрономів. А про важкість обов'язків агронома говорить хоча б той факт, що він звільняється від деяких чергувань, які виконують семінаристи.

Ось таким є життя майбутнього священника: коли треба над книжкою посидіти, коли у футбол пограти, коли розарій помолитися, а коли вдягнути робочий одяг і фізично попрацювати. Головне — все робити на славу Божу.

ВЕЧІР ГУМОРУ

«Остатки» – саме так називається вечір гумору в семінарійній спільноті. Тобто все те жартівливе і гумористичне, а навіть серйозне, що відбулося протягом року, семінаристи у веселий спосіб показують на вечері сміху. Такі вечори завжди відбуваються в останній день перед Великим Постом і традиційно їх представляють семінаристи III курсу. Цьогоріч III курс залучив до підготовки хлопців з інших курсів. На вечір були запрошені викладачі та семінаристи.

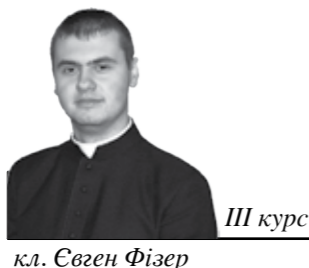

Усі спільно могли посміятися, і з себе, і з тих, хто сидів поруч. Ось на такій веселій ноті семінарія закінчила звичайний період, а вже наступного дня суворим постом розпочала період Великого Посту.

На тему

ІСУС ХРИСТОС учора й сьогодні, ІСУС ХРИСТОС той самий назавжди

к.л. Євген Фізер

Цьогоріч у церкві ми часто чуємо слово «Євхаристія». Ми слухаємо проповіді священників на цю тему, проводимо Євхаристійні адорації, під час яких поклоняємось Ісусові в Пресвятих Дарах. Напевно, найбільшою цінністю для багатьох із нас є можливість приймати Христа у Святому Причастті, визнаючи Його Господом і Спасителем всього нашого життя.

Пропоную Вам, дорогі читачі, зупинитися і ще раз пороздумувати над таємницею Бога, присутнього в Євхаристії. Як ми вже сказали – це таємниця. Тобто до кінця нашим людським розумом ми ніколи не досягнемо вершин

пізнання цього надзвичайного «явища». Згідно з навчання св. Августина наш розум, хоч і слабкий і може помилятися, має можливість і право пізнавати таємниці нашої віри. Наскільки людина зрозуміє тайну Євхаристії залежить, насамперед, від її відкритості на Божу благодать. Тобто якщо я не нав'яжу особистий контакт з Господом Богом, то можу перечитати тисячі книг про Євхаристію, але і тоді цього навіть трохи не зрозумію.

**НАСКІЛЬКИ ЛЮДИНА
ЗРОЗУМІЄ ТАЙНУ
ЄВХАРИСТІЇ ЗАЛЕЖИТЬ,
НАСАМПЕРЕД, ВІД ЇЇ
ДУХОВНОГО ЖИТТЯ**

Дехто може подумати, що Ісус Христос жив 2000 років

тому, помер, і навіть воскрес, але зараз Він – в небі і звідти дивиться на людей. Але ця думка занадто примітивна, навіть банальна. Чому? Тому що вона суперечить словам самого Ісуса Христа: «Ось я з вами по всі дні аж до кінця віку» (Мт 28, 20).

Бог не залишив людину. Навпаки, Він залишився з нею, щоб вона черпала сили із Джерела, яким є сам Господь. Найвищим проявом присутності Бога у світі є Пресвята Євхаристія, участь в якій ми можемо брати щодня. Словами: «Це – Моє тіло» і «Це – Моя кров» Ісус максимально наблизив людину до Бога. Такої близькості Бога і людини ми не знайдемо на сторінках Старого Завіту. А сьогодні та сама близькість реалізовується на вівтарях цілого світу. Святі, які добре розуміли благодать, що випливає з таїнства Євхаристії,

черпали з неї сили для життя. Та сама жертва, той самий Бог приходив під видом хліба і вина, і тільки від кожного з нас залежить, наскільки ми з вірою прийматимемо цю благодать.

Кожен християнин повинен присвячувати час для Бога. Особиста молитва, діла милосердя... але цього замало. Хороша практика – щоденна участь у Євхаристії. Це приємне Богу і приносить добрі плоди, адже Він сам говорить: «Хто їсть Моє тіло і п'є Мою кров, той у Мені перебуває, і Я – в ньому» (Йн 6, 56). Ми маємо час на все: на роботу, навчання, спорт, на спілкування з іншими людьми... Тому можемо знайти час на те, щоб зустрітися з Ісусом в Євхаристії та прийняти Його до свого серця. Я впевнений, що така практика змінить життя людини, яка з вірою до цього підходить.

ПОПІЛЬНА СЕРЕДА

Попільною Середою у Римо-Католицькій Церкві починається період Сорокаденного (Великого) Посту. У цей день під час Служби Божої кожній особі, духовній чи мирянину, посипають голову попелом. Таке посипання – знак нашого упокорення перед Господом, а також знак покаяння та навернення. У семінарії вже традиційно в цей день Святу Месу челебрує єпископ-ординарій Кам'янець-Подільської дієцезії Леон Дубравський.

Так само і цього року отець-єпископ головував під час звершення Євхаристії. Прповідь виглосив також єпископ Леон: він говорив про значення посту, після чого посипав попелом голову кожному священнику, який працює в семінарії, і семінаристам.

Євхаристія – це ЧУДО

1 курс
к.л. Олег Байдацький

Євхаристію почитають святі Церкви і всі віруючі. Найсвятіші Тайни дані людям від Бога як обітниця вічної присутності живого Бога серед своїх дітей. На жаль, люди легковажили цими Тайнами або занедбували їх, також часто приймали не достойно, іноді зневажали. З тих або інших причин Господь прагне виявити Свою присутність через незвичайні Євхаристійні чуда, щоб пробудити у нас любов, віру і пошану до Нього, присутнього під видом хліба і вина. Чуда набували різних форм. У багатьох випадках Облатки кривавили або перетворювались на тіло. Пресвяті Дари також часто здіймались у повітря або зберігались неушкодженими протягом тривалого часу. Євхаристійне вино набувало виду справжньої крові. Усі ці чуда сприяли зростанню визнання реальної присутності Христа під видом хліба і вина, а також наверненням у справжню віру.

Ланчано, Італія VII ст.

Приблизно у 700 році нашої ери в монастирі, який носить ім'я святого Лонгіна, жив священник з чину св. Василя, який був добре освічений, але часто сумнівався в таємниці Переміння. Одного разу під час звершення святої Літургії, коли цей чернець закінчив промовляти урочисті слова

консекрації, Облатка в його руках раптом перетворилась на шматок тіла, а вино – у кров. Коли він зрозумів, що сталося, то зі сльозами на очах від радості та здивування розповів своїм братам-монахам про це. Тіло не змінило свого вигляду і до сьогодні, а Кров у чаші незабаром перетворилась на п'ять нерівних і неоднакових згустків. Ченці вирішили зважити їх, і виявилось, що один згусток важив стільки, що і всі разом, тягар двох був рівний вазі трьох, вага найменшого дорівнювала вазі найбільшого.

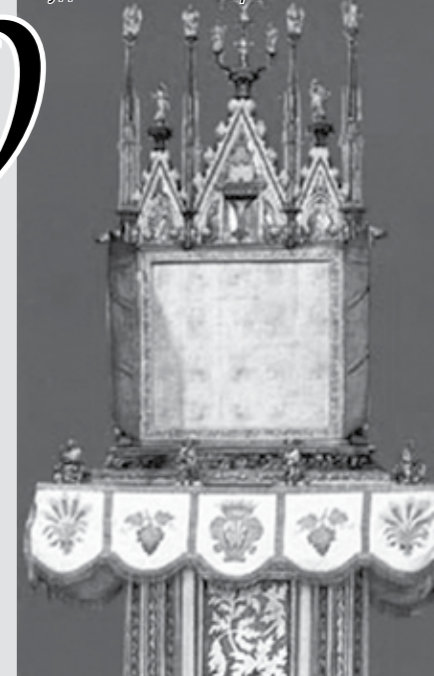
Протягом віків було проведено чимало досліджень, але найґрунтовніше – у 1970 році. Після нього було зроблено такий висновок: шматок тіла за походженням був серцевою тканиною; як тіло, так і кров належали людині; обидві субстанції мали однакову групу крові – АВ; без герметичного зберігання тіло не зазнало ніяких ушкоджень.

Сієна. Італія

У 1330 році в Сієні одного священика покликали до важкохворого. Він із поспіхом поклав Гостію між сторінками брев'ярію замість того, щоб покласти її в спеціальну коробочку (звану бурсою). Коли він мав уділити хворому Святе Причастя, то зауважив, що довкола Гостії з'явилась кривава пляма. Повний каяття, він повідомив про чудо отців з монастиря св. Августина в Сієні, також їм показав їм брев'ярій. Папа Григорій VII затвердив чудо. Згодом отець Фідаті передав одну із закривавлених сторінок брев'ярію як реліквію у монастир августинців у м. Перуджі. На жаль, у 1866 році у період гонінь вона зникла. У 1962 році святі реліквії (Облатка та друга сторінка) були ґрунтовно обстежені. Було підтверджено, що на сторінках брев'ярію була справжня кров коричнюватого кольору. Дивним було те, що при огляді реліквії під мікроскопом, можна було помітити вигляд чоловіка.

Чудо в Больсена і Орв'єто

Пізніше, у тій же Сієні, відбулося інше чудовне з'явлення. У 1730 році у переддень урочистості Успіння Найсвятішої Діви Марії вірні зібрались разом зі священниками на якійсь урочистості. Скориставшись цим, злодії вломилась у порожню на той час церкву св. Франциска і викрали срібну чашу з освяченими Облатками. Згодом один парафіянин знайшов на вулиці покривець із чаші. Не було сумніву, що Найсвятіші Дари були зневажені. Кількома днями пізніше священник, що молився в храмі Матері Божої, побачив, що щось видніється зі скриньки для пожертв. З'ясувавши, що це Облатка, він одразу повідомив церковну владу. Коли при свідках відкрили коробку, то знайшли у ній 351 комунікант, вони були брудні і покриті павутиною. Не було сумніву, що це комуніканти з тієї самої посудини, що була викрадена з Сієни. Незважаючи на те, що минув час, комуніканти не тільки не зіпсувались,

а й залишились свіжими і приємними на смак. Хоч нормальний комунікант за цей час повинен був розклатися. Пізніше були проведені дослідження, одну Облатку спожив священник, і був здивований її свіжістю. Пізніше у 1922 році знову було проведено дослідження, яке підтвердило результати попереднього. У 1950 році комуніканти поклали в коштовну чашу, на жаль, вона стала спокусою для злодіїв. У ніч на 5 серпня 1951 року Облатки були вдруге осквернені. Однак цього разу злодії викрали тільки чашу, а комуніканти розсипали по дну кивота.

Больсена і Орв'єто. Італія

У паломництво до Рима вирушив священник з Праги, який хотів поглибити свою віру. Під час паломництва він затримався в Больсені (Італія), щоб звершити Службу Божу у храмі св. Христини. Коли приступив до ламання Гостії, та почала кривавити. Найсвятіша кров почала текти через

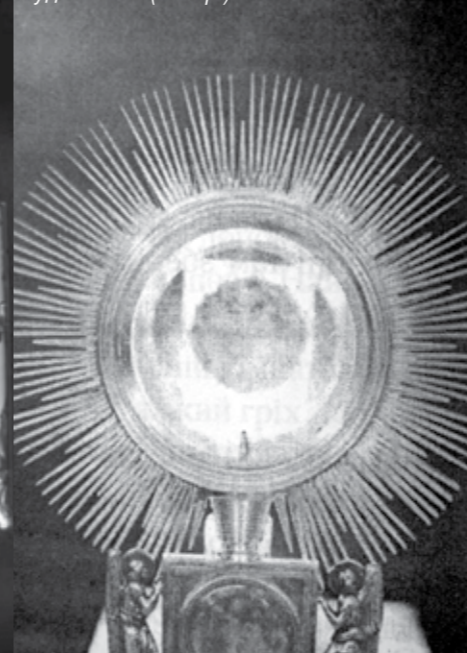
його руки і полилась на біле полотно корпоралу, декілька краплин впали на каміння під вітарем. Священник одразу загорнув закривавлену Оплатку у корпорал і помістив до чаші, перервав Службу Божу і негайно вирушив до сусіднього міста Орв'єто, де перебував папа Урбан IV. Добре вислухавши розповідь про чудесну подію, папа одразу наказав розпочати розслідування. Після ретельного вивчення, реліквії помістили у храмі в м. Орв'єто. Заради гідного вшанування реліквії в Орв'єто для Гостії і закривавленого корпоралу зробили спеціальну монстранцію з золота та срібла. Люди, які почитають реліквію, отримують благодаті й оздоровлення.

Пізнання чудес Найсвятіших Тайн, повинно пробудити більшу пошану і повагу до Святої Євхаристії, особливо якщо ці події засвідчені документально, а частини Божого Тіла і Крові збережені. Вони доводять те, що описано на Багатьох сторінках Святого Письма: Ісус Христос дійсно присутній у Найсвятішій Євхаристії. Сам Ісус через ці чуда нагадує нам про свою присутність на вівтарі у постаті Хліба і Вина, про що ми так часто забуваємо.

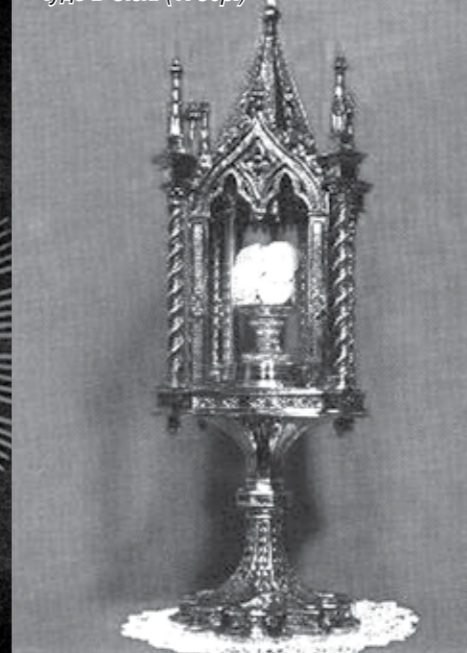
Чудо в Ланчано

Чудо в Сієні (1330р.)

Чудо в Сієні (1730р.)

Рагісне служіння Ісусу

Парафія Матері Божої Неустанної Допомоги, до якої ми, міністранти села Деречин, належимо, знаходиться в Шаргородському районі на Вінниччині. Покровителькою нашого храму є Марія – Мати Неустанної Допомоги. Навпроти нашого храму знаходиться школа, в якій ми навчаємось. Також для вірних східного обряду є можливість пережити Святу Месу у своїх двох православних храмах, що знаходяться на території села.

У нашій парафії десять міністрантів, які намагаються сумлінно виконувати свої обов'язки. Приходять щосуботи на молодіжно-дитячу Службу і з радістю та відданістю виконують своє служіння. Міністрантура – це благодать від Бога бути присутнім ближче до вівтаря, біля самого Ісуса. Міністрант допомагає священику під час Євхаристії, а також в різних справах, які стосуються парафіяльного життя. Міністрантське життя в нашій парафії досить різноманітне, і відбувається на основі літургійного календаря. Зараз ми переживаємо період Великого Посту, під час якого намагаємося особливо цінувати служіння міністранта під час Хресної Дороги та інших покутних молебнів. У нашій парафії духовним настоятелем є о. Петро Кучер, який нас навчає правильно служити Христу, як біля вівтаря, так і в нашому щоденному житті. Також на канікули до нас приїжджають троє клериків, які подають нам добрий приклад власним життям.

Ми намагаємося використовувати свій час якнайкраще, поєднуючи приємне з корисним. Збираємося разом влітку на різні зустрічі, граємо у футбол, ходимо разом на рибалку, також дивимося різні релігійні фільми, що допомагає зміцненню нашої, хоч і не великої, але дуже важливої для парафії, спільноти міністрантів. Ми беремо активну участь у з'їздах для міністрантів, під час яких ми відкриваємо для себе дуже багато цікавого, і передаємо свій досвід молодшим міністрантам. Дякуємо Вищій Ду-

Міністранти з отцем настоятелем Петром Кучером

ховній Семінарії за зустрічі для міністрантів, з яких ми черпаємо духовні сили для розвитку релігійного і духовного життя, нехай Мати Божа Неустанно допомагає в цій добрій справі!

Андрій Межибовський

МІНІСТРАНТ КАДИЛА

3. Як засипати кадило?

При засипанні кадила міністрант кадила тримає кадильницю лівою рукою за кільце, при цьому великим пальцем лівої руки підтягує ланцюжок настільки високо, наскільки зможе. Міністрант, виконуючи своє служіння при насипанні, стоїть завжди ліворуч МК. Лутку тримає лівою рукою, а правою відкриває кришку. Ложечка має бути висунута так, щоб целебранс міг її взяти.

VI курс
дк. Сергій Ленчук

4. Як подавати кадило целебрансу?

Оскільки на Божій Службі можуть бути присутні диякони, то МК подає кадильницю диякону лівою рукою в його праву, правою підтримує ланцюжки на короткій відстані над кришкою.

Забираючи в целебранса кадильницю, правою рукою забирає її верхню частину (обидва ланцюжка), а лівою бере ланцюжки над кришкою, потім опускає нижню частину кадильниці, а верхню перекладає в ліву руку.

Під час окадження ліва рука залишається непорушною на висоті грудей, натомість правою міністрант бере ланцюжок над кришкою. У цьому положенні міністрант кадила виконує відповідні рухи кадилом у бік осіб або речей, які окаджує. Робить це легко і вільно. Двома помахами кадила міністрант окаджує реліквії та ікони святих, виставлені для публічної прослави, в кожному іншому випадку виконується три помаху кадила.

2. Як нести кадило в процесії?

Якщо міністранти кадила разом йдуть у процесії, то туриферарій (міністрант з кадилом) йде праворуч, а навікулярій (міністрант з луткою) – ліворуч. У всіх процесіях без Пресвятих Дарів міністранти кадила йдуть на чолі процесії перед хрестом.

ЯК ПРАВИЛЬНО ВИКОНУВАТИ ЦЕ СЛУЖІННЯ

Важливі у цьому служінні не лише правильні дії самих міністрантів кадила (як нести, подавати для засипання, передавання целебрансу, окадження), а й їхня поведінка. Міністранти кадила (МК) повинні правильно приклонитися, повільно крокувати, правильно стояти. Саме міністранти кадила найчастіше заходять і виходять з храму.

1. Розпалювання вогню

Першим вмінням міністранта кадила є розпалювання вогню. Міністрант повинен це робити у відведеному для цього місці, спершу приготувавши потрібні предмети: сірники, кадильне вугілля, свічки.

Кадило міністрант тримає завжди лівою рукою, при цьому вушка кадильниці піднімає двома або трьома пальцями, а самі ланцюжки притримує правою рукою.

Архангел Михаїл перемагає диявола

ЕКЗОРЦИЗМ ЯК МОЛИТВА ЗЦІЛЕННЯ ВІД НЕЧИСТОГО ДУХА

**І ПОКЛИКАВ
ДВАНАДЦЯТЬОХ
І ЗАХОДИВСЯ ЇХ
ПОСИЛАТИ ПО ДВОХ,
ДАЮЧИ ЇМ ВЛАДУ НАД
НЕЧИСТИМИ ДУХАМИ.
І НАКАЗАВ ЇМ, ЩОБ
НИЧОГО НЕ БРАЛИ НА
ДОРОГУ, КРІМ ПАЛИЦІ
САМОЇ, – НІ ХЛІБА,
НІ ТОРБИНИ, АНІ ГРОШЕЙ
У ГАМАНЕЦЬ;
ЩОБ ОББУВАЛИСЬ У
САНДАЛІ Й НЕ ВДЯГАЛИСЬ
У ДВІ ОДЕЖІ**
(Мк 6, 7-9)

У курс
кл. Віктор Мазур

У цьому фрагменті Євангелія від святого Марка Господь дає владу виганяти бісів своїм учням. Протягом багатьох віків ця влада передається священикам, які мають

особливе покликання тому, адже для виконання служіння екзорциста потрібно мати великий дар, благословення від Бога та дозвіл Церкви.

Екзорцизм на сьогоднішній день у багатьох людей асоціюється з якоюсь магічними діями, що здійснюються волею людини в результаті чого одержимий отримує зцілення. Але всі ці асоціації – помилкові!

У святому Писанні не раз можна знайти опис того, як Господь виганяв нечистих духів. Наприклад, відповід-

но до біблійної дійсності Ісус вигнав диявола з чоловіка, який перебував у синагозі (Лк 4, 33-36). Після заходу сонця Ісус оздоровлював різних недужих, яких до Нього приводили інші люди. Із багатьох людей тоді виходили біси, які знали, що це чинить Христос, називаючи Його Божим Сином. Ісус же їм забороняв щось про Себе говорити (Лк 4, 40-41).

Варто також зауважити, що ніхто не був покликаний Ісусом на служіння екзорциста. Він дав Сво-

Між іншим

ім послідовникам силу і владу над бісами, але жодного разу Христос не пропонував, щоб це було їх головним завданням. Їх обов'язком було проголошувати звістку про Царство Боже – благу вість спасіння. Він сказав: «Ходячи ж, проповідуйте, що наблизилося Царство Небесне; хворих оздоровляйте, прокажених очищайте, мертвих воскрешайте, бісів виганяйте» (Мт 10, 7-8). І хоча вигнання бісів мало місце в служінні Ісуса, Він не залишає учням опису цього обряду. Він просто виганяв злих духів силою Свого Слова, без проведення будь-яких ритуалів чи використання традиційних формул (Мт 8, 16). Він велів їм виходити з людини, і вони корилися (Лк 9, 49-50; 10, 17). Не було конкретних обрядів, про які б ми знали, не було фізичного контакту Ісуса з одержимими. Ісус має владу над злими силами, і вони не можуть протівитися Йому.

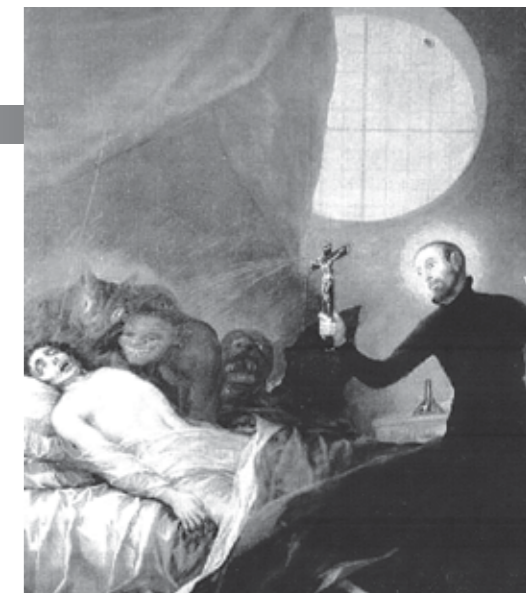
**ЕКЗОРЦИЗМ
СПРЯМОВАНИЙ НА ТЕ,
ЩОБ ВИГНАТИ БІСІВ АБО
ЗВІЛЬНИТИ ЛЮДИНУ ВІД
БІСІВСЬКОГО ВПЛИВУ
СИЛОЮ ДУХОВНОЇ
ВЛАДИ, ЯКУ ІСУС ДАВ
СВОЇЙ ЦЕРКВІ**

Такою ж владою Ісус поділився зі Своїми учнями. Уже після воскресіння Ісус з'являється своїм учням, нагадує їм про їхні обов'язки та мовить до них: «Ідіть же по всьому світі та проповідуйте Євангеліє всякому творінню. Хто вірує і охреститься, той буде спасений, а хто не увірує, буде осуджений. А ось чуда, що будуть супроводити тих, які увірують: Ім'ям моїм виганятимуть бісів, будуть говорити мовами новими; гадюк братимуть руками, і хоч би що смертоносне випали, не пошкодить їм; на хворих руки класти будуть, і добре їм стане». (Мк 16, 15-18).

Церква вірить, що існує тільки один правдивий Бог – Отець, Син і Святий Дух, Який є Початком всього творіння. Він – Сотворитель всіх істот. У своїй всемогутності Бог турбується і керує всім, що створив. Він не створював нічого злого – диявол та інші демони були створені Богом добрими, але самі збунтувалися і стали злими. Вони були б добрими, якби перебували у стані, в якому Сотворитель покликав їх до існування. Проте вони по-злому використали любов, яку проявив Господь, не витримали в правді, а відділилися від найвищого Добра, з яким повинні бути з'єднані.

Коли Церква в ім'я Ісуса Христа публічно і силою своєї влади просить, щоб якась особа або предмет були оборонені від нападів лукавого і звільнені від його панування, то йдеться про екзорцизм. У простій формі екзорцизм виступає у таїнстві Хрещення. Урочистий екзорцизм, який називають «великим екзорцизмом», може виконувати лише священик із дозволу єпископа. До нього варто приступати обережно, точно дотримуючись правил, встановлених Церквою. Екзорцизм спрямований на те, щоб вигнати бісів або звільнити людину від бісівського впливу силою духовної влади, яку Ісус дав своїй Церкві. Зовсім іншими випадками є недуги, особливо психічні, лікування яких належить до сфери медицини. Тому перед здійсненням екзорцизму, важливо впевнитися, що це дійсно присутність лукавого, а не хвороба.

Тому, підсумовуючи все сказане, потрібно провести чітку грань в усіх помилкових твердженнях щодо екзорцизму. Насправді це дуже серйозні речі, з якими не слід бавитися чи легковажно поводитися. На мою думку, час Великого Посту, – найкращий час, коли ми відреченнями та аскетизмом можемо боротися зі спокусами злого духа. Фрагмент з Євангелія від св. Маттея показує нам подію, коли Ісус Христос усамітнівся в пустелі, щоб постити та перемогти су-

Св. Франциск виганяє демонів в Аретцо (фреска Giotto)

противника: «Тоді Дух повів Ісуса у пустиню, щоб диявол спокушав його. Він постив сорок день і сорок ночей і нарешті зголоднів. Тоді підійшов до нього спокусник і сказав: «Коли ти Син Божий, зведи, щоб це каміня та й стало хлібом». А Він відповів: «Написано: Чоловік житиме не самим хлібом, а кожним словом, що виходить з уст Божих». Тоді диявол бере його у святе місто, ставить на наріжник храму і каже: «Коли ти Син Божий, кинься додолу, написано бо: Він ангелам своїм волітиме про тебе, і вони візьмуть тебе на руки, щоб ти своєю ногою часом не спотикнувся об камінь». А Ісус сказав до нього: «Написано також: Не будеш спокушати Господа, Бога твого». Знову бере його диявол на височенну гору й покаже йому всі царства світу і їхню славу, кажучи: «Оце все дам тобі, як упадеш ниць і мені поклонишся». Тоді Ісус сказав до нього: «Геть, сатано! Написано бо: Господу, Богу твоєму, поклонишся і Йому єдиному будеш служити». Лишив тоді його диявол. І ось ангели приступили й почали йому слугувати. (Мт 4, 1-11).

Він перемагає його любов'ю до всього людства... Тому кожний наш добрий вчинок, постанова, молитва чи піст є найкращим плодом, який може принести людина для Господа, адже Він, жертвуючи Себе самого на дереві хреста, відкупив всіх нас своєю дорогоцінною кров'ю.

ВЕЛИЧАЄ ДУША МОЯ ГОСПОДА

(Лк 1, 46)

душпастирське служіння адміністратора у парафії м. Брацлав. У 2002 році був призначений настоятелем у с. Мурафа, де служив протягом восьми років. З 22 липня 2010 року почав служіння у парафії Святого Архангела Михаїла в с. Михайлівка. У березні 2011 року о. Петро успішно переніс операцію видалення пухлини у головному мозку. Але вже 4 квітня у нього в легенях відірвався тромб та перекрив роботу серця. Це і стало причиною смерті. Наступного дня о 17.00 відбулася похоронна процесія від його дому на чолі з єпископом Леоном, священниками, семінаристами, рідними та друзями до парафіяльного храму св. Станіслава Єпископа, де відбулася літургія. Похоронна Свята Меса була звершена 6 квітня. Він був похований на цвинтарі біля Духовної Семінарії у Городку. Отець Петро – перший випускник Городецької семінарії, який відійшов до вічності.

ЄПИСКОП ЛЕОН ДУБРАВСЬКИЙ:

«Жаль огорнув моє серце. По-людськи, цей молодий священник міг би ще жити і щось зробити. Віддаємо його душу в руки Богу. Отця Петра Бог забрав у молодому віці. Він провів лише 12 років священницького життя. Але Бог мав для нього свій план. Його смерть нагадує, що ми маємо відірватися своїми поглядами від земного і дивитися в бік Бога. Смерть відкриває очі живим. Його смерть відкриває очі мені. Для нас, як священників, це буде урок, який ми повинні прийняти. За своєю натурою він був дуже добрим, веселим, любив жартувати. До нього завжди можна було підійти, порозмовляти. Він завжди намагався розв'язати проблеми. Отець Петро жив Євхаристією, був відкритим для людей, радо за них молився. Нехай Бог його винагородить за його добрі справи. Коли отець Петро захворів, люди з парафій, у яких він працював, відгукнулися на його проблему. Вони жертвували кошти на його лікування. Це показує, що він мав авторитет у людей не на словах, а на ділі».

II курс

кл. Петро Константинов

О. Петро Лічняровський є одним із перших випускників нашої семінарії. Саме ці слова з Євангелії він написав на своїх приміщійних образках. Слова його колег, парафіян, друзів та знайомих свідчать, що цей заклик був цілком його життям.

О. Петро Лічняровський народився 7 грудня 1974 року в м. Городку, в католицькій родині. Зростав у вірі, приступив до Першого Святого Причастя та буде міністрантом. Після закінчення школи у 1991 році вступив на перший курс Вищої Духовної Семінарії у Городку, яка того ж року була відновлена. 12 грудня 1998 року був рукоположений єпископом Яном Ольшанським у сан священника. Від 1998 року розпочав

КЛ. ОЛЕГ БАЙДАЦЬКИЙ:

«Отець Петро був людиною, яка вміла слухати, підтримати у важку хвилину. Не дивлячись на те, що його призначили настоятелем у досить молодому віці, від нього я чув завжди мудрі поради, які завжди допомагали. Отець Петро вмів бути священником, дуже простим у душі, з яким не тільки можна було поговорити, а й хотілося відкрити перед ним своє серце, знаючи що він підкаже, допоможе навіть у таких ситуаціях, з яких, здавалося, виходу немає. Для мене він був водночас прикладом святого священника та друга, якому я завдячую своїм перебуванням у семінарії. Він був людиною дуже спокійною та доброю, ставився до людей, як до рідних, а вони бачили це і приходили до нього з різними проблемами. Він завжди вмів відплачувати людям добром за зло. Це була людина глибоко духовна, яка жила Богом і дуже багато молилася. Незважаючи на те, що часто хворів, він ніколи не нарікав, завжди мав усмішку на обличчі. Насправді, за допомогою о. Петра багато людей розпізнали своє покликання. Він умів віддатись на службу Богові всім серцем. Особливо мені запам'яталося звершення Євхаристії отцем Петром. Було помітно, що він здійснював Її з великою пошаною та вірою. Коли брав до рук Тіло Господнє, випромінював глибоку пошану, знаючи, що тримає у руках самого Ісуса.

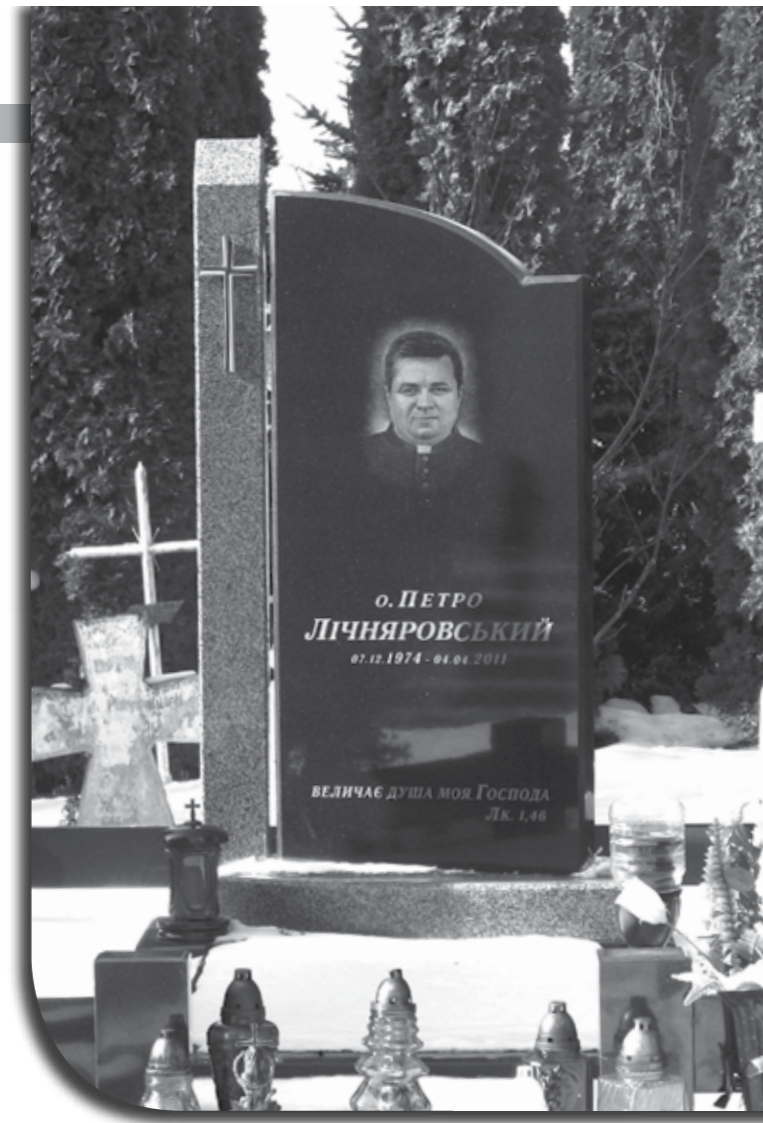
Дякую Господу Богу за такий гарний приклад священника!»

БОДНАЖЕВСЬКА Г., с. КЛЕКОТИНА:

«Отець Петро Лічняровський запам'ятався мені доброю, чуйною та душевною людиною. Незважаючи на те, що він не був моїм сповідником, я зверталась до нього, відкриваючи своє серце, за порадою, настановою та молитвою.

Будучи настоятелем у нашій великій парафії, о. Петро вкладав у служіння усі свої сили та здоров'я. Його проповіді, які проникали у саме серце, свідчили про його високе духовне життя, вони були сповнені щирою любов'ю та повагою до всіх парафіян.

Я назавжди запам'ятала першу зустріч з о. Петром. Насамперед мене вразила його простота. Він з великим переживанням і чуйністю вислуховував мене і давав мудрі поради. А коли під час молитви я відчула над своєю головою тепло його рук, мої очі наче відкрились після довгого сну. Він був не тільки священником, а й цілителем душі для тих, хто звертався до нього відкритим серцем і душею».

КАТЮЖАНСЬКИЙ В., с. КЛЕКОТИНА:

«Отець Петро запам'ятався мені добрим і щирим священником. Він умів слухати, зрозуміти, підтримати і дати добру раду. Йому була притаманна справжня простота та щирість. Він ніколи нікому не відмовляв у допомозі, був тим священником, з якого ми маємо брати приклад. Отець Петро з особливою чуйністю ставився до хворих, самотніх людей похилого віку, також з батьківською любов'ю ставився до дітей.

Ми, вірні парафії Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, хочемо подякувати матері о. Петра за чудового сина!»

Із цих всіх слів ми можемо дещо дізнатися про життя о. Петра. Але про всі його діла знає тільки Бог. І саме Добрий Господь відплатить йому за усі його добрі справи, які він звершив на цій землі!

Вічне спочивання даруй йому Господи,
а світло вічне нехай йому світить!
Нехай відпочиває у мирі вічнім!

Страшна П'ятниця

Як у тижні — неділя, так і в році — Пасхальні свята є найважливішою урочистістю літургійного року. Неділя є щотижневою Пасхою, а Великдень — щорічною. Тому слушно підкреслюють, що Мука, Смерть та Воскресіння Христа — це внутрішня сила християнської віри, джерело спасіння та фундамент всіх літургійних свят.

У курс

кл. Олександр Бурмістров

Ця щорічна урочистість щонайменше в VI ст. святкувалася три дні. Св. Августин (354-430), говорить про святий тридіум розп'ятого, похованого та воскреслого Господа. Згідно з новим календарем, Тридіум розпочинається вечірньою Службою Божою у Великий Четвер, яка нагадує нам останню вечерю Ісуса зі своїми учнями. Свого апогею вона досягає у Пасхальній Вігії, а закінчується вечірньою в неділю Господнього Воскресіння. Але сьогодні ми не будемо розглядати весь Тридіум, а звернемо увагу лише на один день Пасхального Тридіуму — Страшну П'ятницю.

У Страшну П'ятницю вшановується день Смерті на хресті Господа Ісуса Христа, який помер там за наші гріхи. Це особливий день посту та покути. У цей день під час Літургії Євхаристія не здійснюється, бо жертву приносить Сам Ісус Христос.

Перші сліди Великої П'ятниці знаходимо в записках Егерії. Близько 400 р. християни Єрусалима у Страшну П'ятницю збиралися ранком для поклоніння Хресту, а ввечері — на Літургію Слова. Поклоніння Хресту на початку могло з'явитися лише там, де були присутні реліквії Ісусового Хреста. Наприклад, у Римі, де знаходилася частина Хреста Спасителя, подарована імператрицею Єленою. У VIII ст. подібні богослужіння Великої П'ятниці прийняла до себе Церква франків, яка зробила великий крок для їх розвитку. Цей розвиток продовжувався аж до XI ст. У цей період до молебню були включенні такі елементи: Літургія Слова, поклоніння Хресту і прийняття Причастя. Відтоді і аж до сьогодні нічого не змінилося. Велика П'ятниця складається з трьох частин, описаних нижче.

ЛІТУРГІЯ СЛОВА

Ще перед Літургією Слова священник, одягнений у шати червоного кольору, разом з міністрантами йде у тиші до вівтаря. Віддавши шану вівтарю, священник лягає долілиць на підлогу або стає на коліна і певний час молиться в тиші. Цей жест є знаком стану наших перших батьків після пер-

вородного гріха та знаком страждання і трудів Церкви. Цей жест є покірною молитвою Церкви, щоб Ісус своєю Кров'ю підняв нас із пороку наших гріхів. Вірні теж стають навколішки і моляться в тиші. Далі священник встає та з місця головування відмовляє молитву, після якої вірні читають два читання і співають псалом. Потім читається опис Господніх страстей із Євангелія від Йоана (18,1-19,42). Після читання страстей священник може виголосити коротку проповідь. Літургію Слова завершує вселенська молитва.

АДОРАЦІЯ ХРЕСТА

У перших віках християнства по-особливому підкреслювалося, що Хрест є знаком перемоги, а не лише страждання та смерті. Христос на Хресті був одягнений у царські або священницькі шати. Тому у час особливого переживання муки Ісуса цей тріумфуючий Хрест закривали. Відкривали його в момент перемоги Ісуса на Хресті, тобто у Велику П'ятницю. Цей звичай залишився і до сьогодні, хоча нині в зображенні Ісуса на Хресті більше підкреслюється Його страждання. Церква хоче нам показати, що страждання і смерть Ісуса є тайною, бо по-людськи Ісус був переможений, однак насправді це Він став Переможцем. Своїм стражданням та смертю Він переміг смерть вічну.

Під час літургії Господньої Муки відбувається адорація хреста, який урочисто вносять до храму під спів антифону «Ecce lignum crucis» — «Ось

дерево хреста». У цьому хресті бачимо Голгофський хрест, на якому помер Господь. Поклоніння хресту означає, що для нас немає нічого ціннішого, ніж Спаситель, ніж його Його Смерть і Воскресіння.

**У СТРАШНУ П'ЯТНИЦЮ
ВШАНОВУЄТЬСЯ ДЕНЬ
СМЕРТІ НА ХРЕСТІ
ГОСПОДА ІСУСА ХРИСТА,
ЯКИЙ ПОМЕР
ЗА НАШІ ГРІХИ.
ЦЕ ОСОБЛИВИЙ ДЕНЬ
ПОСТУ ТА ПОКУТИ**

Спочатку до хреста підходить головуючий служитель, знявши, якщо бажає, орнат і взуття. Потім підходять міністранти та всі вірні у процесії перед хрестом і вшановують його, преклоняючи коліно або по-іншому, згідно з місцевими звичаями (наприклад, поцілунком). Якщо через велику кількість учасників літургії не всі можуть підійти до хреста, то служитель коротким зверненням заохочує присутніх до адорації хреста. Після цього священник підносить хрест і так певний час тримає його. Після адорації міністрант повертає хрест на його місце біля вівтаря.

СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ

З 1622 до 1955р. існувала заборона уділяти вірним Святе Причастя у Велику П'ятницю. Цю заборону у 1955 р. відмінив папа Пій XII.

На час Святого Причастя вівтар накривається обрусом, на нього кладеться корпорал, месал і мікрофон. Потім священник приносить Пресвяту Євхаристію. Далі, після того, як священник запричастив вірних, він ховає Святі Дари до Дарохранительниці і молиться Молитвою після Причастя.

БОЖИЙ ГРІБ

Встановлення Божого гробу — старовинний звичай. Походить він з Єрусалима, де люди громадилися в місцях Христової муки, йдучи від Гетсиманського саду аж до гробу, де було поховано Христа. Потім цей звичай перейняли інші Церкви. До Божого гробу клали або Пресвяте Таїнство (м. Авсбург, Німеччина) або хрест (Англія, Франція). Виставлення в Божому гробі Євхаристії у монстранції, накривтої білим вельоном, існує з XVI ст.

Одразу після богослужіння Великої П'ятниці Пресвяту Євхаристію процесійно заносять до Господнього гробу, де виставляють для адорації. У місці, де знаходиться гріб, має бути вівтар і кивот для зберігання Євхаристії. Адорація триває всю Велику Суботу аж до Вігійної Служби Божої Воскресіння. Церква у цей час в тиші роздумує про страждання та смерть Спасителя на хресті.

Бажаю собі і вам, дорогі читачі, щоб участь в літургії Великої П'ятниці та дух відречення і посту дозволили нам більше наблизитися до Спасителя, полюбити Його Муку і прийняти дар Спасіння.

Частина літургії, описана у цій статті, — особлива, бо саме ця частина включає в себе мить, коли «небо єднається з землею», святий Бог єднається з грішною людиною — тобто Святе Причастя.

Стежки літургії

волізувало тривалість Євхаристійної жертви. Також деякі часточки цього консекрваного хліба аколіти розносили по інших Церквах Рима і потім використовували під час звершення Євхаристії. Це символізувало єдність Церкви. Також колись використовувався квашений хліб — це носило і практичне значення, бо він розділювався між усіма, хто приступав до Причастя. Під час обряду ламання Гості співається «Агнче Божий», який увів папа Сергій I в кінці VII ст. Цей спів нагадує слова Святого Йона, що Христос є «Агнцем Божим, що бере гріхи світу» (Йн 1, 29).

ДУЖЕ ВАЖЛИВОЮ Є «АКТИВНА» УЧАСТЬ В ЛІТУРГІЇ, ЯКА ПОЧИНАЄТЬСЯ З ГІДНОГО ПРИГОТУВАННЯ ДО НЕЇ І ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ЩИРОЮ ПОДЯКОЮ ПІСЛЯ ЇЇ ЗАКІНЧЕННЯ

Далі священник піднімає Гостію та запрошує вірних на Христову учту. А відповідь вірних схожа на слова сотника, у якого захворів слуга: «Господи, я не достойний, щоб ти ввійшов під мою крівлю, але скажи лише слово — і слуга мій видужає» (Мт 8, 8). Цими словами ми виражаємо покору перед Пресвятим Таїнством. Після цих слів настає найбільш зворушливий момент Служби — Причастя, якому має передувати особиста молитва у тиші.

Приймання Причастя під однією (Тіло) чи двома (Тіло і Кров Христа) посталями в історії зазнавало багатьох змін. До пізнього середньовіччя (XV ст.) обов'язковим було прийняття Святого Причастя під двома посталями. З часом через теологічні та гігієнічні мотиви вирішили уділяти це Таїнство під одним видом. Загальний Вступ до Римського Ме-

салу (ЗВРМ) у пункті 240 говорить так: «Причастя повніше відповідає своєму значенню тоді, коли його роздають під двома видами. У такій формі досконаліше виявляються ознаки Євхаристійної трапези». Хоча потрібно зауважити, що весь Ісус Христос міститься і в одній постаті (це виразно ствердили на Тридентському Соборі у 1545-1563 рр.). «[...] люди, які приймають один вид, не позбавлені, якщо йдеться про плоди Причастя, жодної благодаті, необхідної для спасіння» (ЗВРМ 282). Отже, спосіб приймання Причастя в окремих регіонах залежатиме від постанов Конференції Єпископату чи рішення місцевого ординарія, на що не малий вплив має традиція. Найголовнішим є не форма приймання Причастя, а стан серця того, хто його приймає, бо якщо людина не підготовлена до прийняття цього таїнства — це проблема, і ця подія буде простим звичаєм участі в літургії, а якщо людина приймає негідно - то й тяжким гріхом.

На слова священника «Тіло Христа», або «Тіло і Кров Христа» відповідаємо «Амінь*». І це слово не означає (як думають деякі віряни) «кінець», це наше визнання того, що хліб та вино дійсно є Тілом і Кров'ю Ісуса Христа. Під час Причастя вірні співають євхаристійну пісню. Єдність голосів виражає духовну єдність тих, хто приймає Святе Причастя, і вказує на радість сердець причасників.

Після уділення Причастя комуніканти, що залишилися, ховають у табернакулю або ж споживають. Після цього здійснюється пурифікація (очищення) літургійного приладдя. Далі мовиться молитва після Причастя, яка має подячний характер. Якщо потрібно, то читаються оголошення, після яких священник уділяє благословення, яке закінчується знаком хреста та уділюванням вівтаря головуючим священником.

Важливим елементом після Служби Божої є подяка за отриманий Дар, бо той, хто виходить одразу піс-

ля Меси, не оцінив того, в чому брав участь.

Відтак Євхаристія містить у собі велику кількість різних знаків, які мають глибоку символіку, і під час Меси немає нічого беззмистовного. Дуже важливою є «активна» участь в Літургії, яка починається з гідного приготування до неї і закінчується щирою подякою після її закінчення. Лише тоді все те, що хотів нам дати Бог у цьому таїнстві, закоріниться в нашому житті.

*Амінь (дав.-гр. ἀμίν – «воістину»; в західноєвропейській традиції лат. amen, А'мен) – завершальне слово в молитвах, богослужбових текстах і діях, проголошуване на підтвердження і закріплення істини.

СВЯТЕ ПРИЧАСТЯ

та обряди закінчення

IV курс

к.л. Ростислав Грабовський

Після молитви, яка називається доксологією, слідує одна з найвеличніших молитов Церкви, адже її нам через апостолів передав сам Ісус Христос — це молитва «Отче Наш». Ця молитва розпочинає обряди приготування до Причастя, і від IV століття вона була єдиною молитвою підготування до Святого Причастя. Святий Амвросій пов'язував прохання про хліб у Молитві «Отче Наш»

з проханням про Євхаристійний Хліб — Причастя. Після Господньої молитви йде «емболізм» (додаток) — «Визволи нас Господи від усякого зла [...]», і на нього вірні відповідають доксологією: «Бо Твоє царство, і сила, і слава навіки».

Важливою умовою Причастя є примирення з ближнім, до чого нас Христос і закликає: «Коли, отже, приносиш на жертвник дар твій і там згадаєш, що твій брат має щось на тебе, зостав там перед жертвником твій дар; піди перше помирись з твоїм братом і тоді прийдеш і принесеш дар твій (Мт 5, 23-24)». «В обряді вірні благають про мир і єдність для цілої Церкви та всього людства, а також

виражають єдину любов перед тим, як братимуть участь в єдиному хлібі» (ЗВРМ 56). Тому священник закликає передати один одному знак миру.

Описана далі частина літургії малознайома більшості людей, бо вірні не бачать, що відбувається на вівтарі, а саме: обряд ламання та змішання постатей. Тобто коли частина Тіла Христового (Гостія) ламається та додається до чаші з Кров'ю Христовою. Це єднання виражає історичну єдність жертви, а також єдність жертви в багатьох літургіях. В історії цей обряд мав різні форми: наприклад, під час папської Євхаристії папа ламав хліб та залишав його частину до наступної Служби — це сим-

Моє покликання

протягом цих двох років нагадував про покликання, але я уникав його. У середині року в одинадцятому класі я почав задумуватися: що ж мені далі робити? Що обрати, адже життя продовжується? Переді мною постало питання: семінарія чи університет? Ця дилема мене мучила, я багато молився, питав Бога: що мені робити? Після розмови зі своїм духовним отцем я вирішив, що спочатку піду навчатися, а потім, можливо, і до семінарії. Я подав документи на навчання і спокійненько собі чекав, коли прийде лист із повідомленням про те, що мене прийняли. Пам'ятаю день, коли надійшов цей лист. Я радів, що нарешті піду навчатися, але, як виявилось, мене не прийняли з огляду на те, що була велика кількість студентів на цей факультет. Для мене це стало конкретним знаком від Бога: «все, добігався, тепер попереду – семінарія. Але в цей час я зрозумів правдивість Божих слів – Я ТЕБЕ ВИБРАВ І ПОКЛИКАВ.

ПІСЛЯ РОЗМОВИ ЗІ СВОЇМ ДУХОВНИМ ОТЦЕМ Я ВИРІШИВ, ЩО СПОЧАТКУ ПІДУ НАВЧАТИСЯ, А ПОТІМ, МОЖЛИВО, І ДО СЕМІНАРІЇ

Господь. Час у семінарії для мене був радісним часом, навіть на канікулах хотілося знову повернутися туди, адже семінарія стає дійсно другим домом, в якому всі живуть як одна велика сім'я. Дякую Богу за цей час. Саме тоді протягом трьох років ми з семінаристами відвідували дітей в інтернатах, відновили разом видання семінарії газети, яку Ви читаете, проходили практику у парафії, робили разом багато різних, радісних і сумних, важких і легких, справ.

МОЄ ПОКЛИКАННЯ – це подарунок Бога для мене

Покликання – це щось особливе, зворушливе, певного роду інтимне. Покликання – це насамперед дар самого Бога. Саме Він кличе, кого Сам хоче, Сам обирає, Сам пропонує. Це пропозиція людині обрати саме цю дорогу, адже лише на ній можна стати щасливим.

Моє покликання – це також дар Бога, Який мене покликав, а я відповів. Прагнення стати священником у мене з'явилося ще у дитинстві. Пам'ятаю, як я разом із бабусею і мамою ходив на Службу Божу до каплички, яка знаходилася навпроти мого будинку (в Городку на той час був єдиний храм у центрі міста, натомість до нас, в район Мархлівку, приїздили священники, щоб відправити Службу Божу; будівництво парафіяльного храму св. Йосипа розпочалося тільки у 1994 році). Мене захоплювали священники, які приїздили до нас, захоплювала їхня таємничість, посмішка, радість, служіння людям, і водночас щось таке глибоке, духовне... Я хотів стати міністрантом, щоб бути ближче до священника і вівтаря, але бояв-

ся попросити. «Мамо, попроси ксьондза, щоб дозволив мені бути міністрантом» – просив я свою маму. Мама виконала моє дитяче прагнення – я став міністрантом. Моя перша міністрантська Служба була дивовижною. Я почувався на сьомому небі від щастя – біла комжа, складені руки, я – біля вівтаря, біля священника, я подаю ампулки... Саме в цей період життя у мене почала з'являтися думка «я хочу стати священником». Я не пропускав жодної Божої Служби, завжди бігав до храму, чомусь завжди тягнуло до нього. Тепер я розумію це прагнення – Бог хотів цього, а я, як мале дитя, ішов малими кроками за Ним.

Підростаючи, моє покликання дещо відійшло на бік. Можливо, радше не відійшло, а я його відкидав, тікав від нього. У 10 класі я перейшов до іншої школи, де знайшов друзів, – почалося зовсім інше життя. Мене мало цікавив храм, хоча я й ходив до нього. Це, напевно, був період переосмислення мого життя. Я був звичайним хлопцем, ходив на дискотеки, вечорами гуляв з друзями, зустрічався з дівчатами... Бог

Декілька важких ночей роздумів, – і після цього я пішов на розмову до настоятеля своєї парафії. За декілька днів зібрав документи, батьки про це спочатку не знали. Я порозмовляв зі своєю дівчиною про намір іти в семінарію, вона, напевно, глибоко це пережила. Все у той час ішло якось поступово, ніби всі ці роки я готувався саме до вступу в семінарію. А скільки було маминих сліз: «Ти нікуди не підеш! Я тебе не пускаю!» Але ці її слова радше були не заборонаю, а острахом, щоб з її дитиною все було гаразд.

Насправді час у семінарії – це великий подарунок Бога для мене, як, зрештою, і моє покликання. Звичайно, на цій дорозі трапляються труднощі, коли ти хочеш залишити все і піти кудись в інше місце, думаючи, що саме там тобі буде краще. Але це не так. Труднощі і кризи певного роду допомагають глибше замислитися над своїм покликанням, над тим, до чого мене кличе

Сьогодні я закінчую шостий курс Вищої Духовної Семінарії. Протягом чотирьох місяців служу як диякон, а через 2 місяці прийму Таїнство Священства. Дякую Богові за цей великий подарунок – моє покликання. Дякую за всіх, хто за мене молиться, і надалі прошу про молитву.

Дорогі читачі! Моліться за нові покликання до священства і чернечого життя, адже сьогодні вони потрібні, як ніколи.

Дорогий брате! Якщо сьогодні ти роздумуєш над своїм покликанням і вагаєшся – не бійся відповісти на цей голос Бога. Ісус, звичайно, не обіцяє золоті гори, славу, гроші, Він лише пропонує дорогу, на якій ти будеш щасливий і радісний. Радість народжується у співстражданні з Христом, радість народжується у несінні хреста, радість народжується у служінні людям і Богу.

ДОВІДКА «ГОЛОСУ СЕМІНАРІЇ»

Дк. Олег Жарук народився 3 березня 1987 року в м. Городок. Навчався в городоцькій ЗОШ I-II ступенів №3, потім – у ЗОШ I-II ступенів з польською мовою навчання. У 2004 році вступив до Вищої Духовної Семінарії Святого Духа. У 2007-2010 роках був відповідальним за душпастирське служіння в Соколівській і Солобковецькій школах-інтернатах. У 2009/2010 навчальному році виконував служіння декана. Один з відновників і перший головний редактор семінарії газети «Голос Семінарії». Належить до парафії св. Йосипа в м. Городку. 26 листопада 2011 року прийняв свячення дияконату.

Річниця смерті о. Андрія Мацьонга

16 лютого 2012 року минула п'ята річниця смерті дорогого нашому серцю першого ректора Інституту Богословських Наук в м. Городок та викладача нашої семінарії отця Андрія Мацьонга. У день спомину в інституті відбулася урочиста Божа Служба, на якій були присутні священники, студенти інституту та семінаристи Вищої Духовної семінарії. Служба розпочалася о 16.00, її целебрував ректор Інституту Богословських Наук о. Владислав Зарічний. Проповідь виголосив о. Петро Малий (викладач філософії в Інституті та Вищій Духовній Семінарії в м. Городок, настоятель парафії у Коломиї Івано-Франківської обл.). Отець Петро наголосив у своїй проповіді, що життя о. Андрія Мацьонга було для нас усіх великим даром, який знайшов відображення в серці кожного, хто з ним зустрічався. Меса була поєднана з вечірньою за померлого о. Андрія. На закінчення всі заспівали *Salve Regina (Слався, Царице)* – одну з улюблених літургійних пісень о. Андрія Мацьонга.

Річниця смерті єпископа ЯНА ОЛЬШАНСЬКОГО

23 лютого минула дев'ята річниця смерті єпископа Яна Ольшанського. Цю подію щороку вшановує і наша семінарія. Цього дня семінаристи та викладачі прибули до Кам'янця-Подільського, де під час Святої Меси, яку очолив єпископ Леон Дубравський, молились за світлої пам'яті єпископа Яна. Служба розпочалась об 11:00, на ній були присутні також інші священники нашої дієцезії. Проповідь виголосив наш духовний отець – Ришард Фидерчик. Під час проповіді отець згадував свої роки, проведені біля єпископа Яна, і розповів про стійкість та спокій його духа, які товаришували йому протягом всього життя. Після Служби була молитва біля гробу єпископа.

МІНІСТРАНТСЬКА ЗУСТРІЧ

З 2 по 4 березня відбулася ще одна міністрантська зустріч у нашій семінарії. Цей з'їзд можна назвати певною мірою рекордним по кількості міністрантів, адже на цю зустріч прибули 106 хлопців з різних парафій нашої дієцезії! Потрібно зазначити, що такі зустрічі також відвідують міністранти з іншої дієцезії – Одеської-Сімферопольської. Головною темою цього з'їзду була Пресвята Євхаристія та участь міністранта у ній. У п'ятницю ввечері відбулася вступна зустріч і, звичайно, Хресна Дорога. Наступного дня, як зазвичай, було три уроки, підготовлені семінарстами. Загальною

Кл. Микола Лучинський розповідає про діяльність семінаристів у в'язниці

ною темою всіх трьох уроків була Євхаристія. Центральним моментом дня, беззаперечно, була Свята Літургія. Після обіду всі переглянули фільм про бл. Йоана Павла II «Кароль – людина, яка стала папою». Після фільму відбулося обговорення. Увечері була зустріч з семінарстами, на якій вони ділилися з міністрантами роздумами про своє семінарійне служіння, а саме: редакцію семінарійної газети, відвідування школи-інтернату та в'язниці. На закінчення дня відбулася адорація Пресвятих Дарів. Наступна зустріч міністрантів відбудеться з 27 по 29 квітня. Сердечно запрошуємо!

ЗУСТРІЧ СЕМІНАРИСТІВ З ПРАВОСЛАВНИМ ЄПІСКОПОМ

9 березня відбулася зустріч викладачів та семінаристів із представником Православної Церкви Київського Патріархату – митрополитом Хмельницьким і Кам'янець-Подільським Антонієм.

«Архієпископ розповів нам про його співпрацю із католицьким духовенством, між іншим, з єпископом Кам'янець-Подільської дієцезії РКЦ Леоном Дубравським, а також з деякими католицькими священниками. Разом ми обговорювали різні питання можливої співпраці наших конфесій. Владика показав нам ті сфери життя, які нас єднують.

Ця зустріч була одним із кроків будівництва єдності християн. Незважаючи на різні історичні непорозуміння, потрібно дивитися в майбутнє, щоб разом вести людей до Господа Бога», – повідомив семінарист Євген.

**Слава Ісусу Христу!
Мене звали Андрій. У мене є запитання.
Що означає і символізує такий елемент
священницького одягу, як СТУЛА**

II курс

к.л. Віктор Шаргало

Саме слово «стула» (лат. «Stola») вживали ще в античному світі стародавні греки, коли говорили про шату чи про одяг, який мав звичайний або святковий характер. Також в стародавній Галії (тепер – Франція) цим терміном позначали урочисту жіночу сукню, яку носила одружена жінка, в якій є діти. Стула також згадується на сторінках Святого Письма. Наприклад, у Новому Завіті у притчі про блудного сина, коли син повернувся до дому свого батька, той наказує своїм слугам, щоб вони одягли дитину в найкращий одяг – «Stola Prima» (пор. Лк 15, 22). В Одкровенні святого Йоана згадується про «Stola alba», тобто білий одяг, обіцяний померлим, які тепер просять Бога про суд і справедливість (пор. Од 6, 11).

А зараз розглянемо, як стула увійшла в літургію Церкви. Отож, існує кілька версій походження стули, званої «Ogarium» – тобто стули, яка вже набула літургійного характеру:

I. Римляни під час споживання їжі вішали хустку на ліве плече або на шию. Тому «Ogarium» могло б походити від латинського слова «Os» – «уста».

II. Інша версія походження стули вказує на хустку, яку стародавні християни одягали на плечі під час молитов, наслідуючи євреїв. Отож «Ogarium» може походити від «Ogare» – «молитись».

Дк. Віталій Осадчук

III. Остання, третя, гіпотеза вказує на вузьку стрічку, яка підкреслювала закінчення шати.

Середньовічні літургисти твердили, що «Ogarium» походить від «Ogare», перекладеного не як «просити» або «молитись», а як «проповідувати». Отож «Ogarium» можна розуміти як ознаку проповідницького уряду, яка належить лише дияконів, священників і єпископів. Тобто священницькі свячення є в певному сенсі переданням проповідницького уряду, якого видимим знаком була «Stola gloriae».

Використання стули обговорювались на різних синодах. Спочатку було дозволено під час літургії одягати стулу субдияконам, лекторам і канторам. Пізніше на Синоді в Орлеані (501 р.) робити це заборонили. Синод в Могунції (813 р.) наказує священникам постійно носити стулу як ознаку відмінності від мирян.

Символіка стули – дуже багата. Тому варто сказати кілька слів про значення стули у першому тисячолітті. Стула – це символ легкого і солодкого тягара. Ця думка заснована на Ісусових Словах: «Ярмо моє солодке, а тягар мій легкий». Довжина сули сягає колін – це на знак покорі: «Навчіться від мене, бо я є тихий і покірний серцем».

Золотим періодом символіки стули була середина другого тисячоліття. У цей час було пояснено символіку стули дияконської, священницької, єпископської. Єпископська стула символізує невинність. Стула, яка переходить з лівого плеча на правий бік (дияконська) символізує послух, який починається від активного життя через любов до ближнього,

переходить до контемпляційного життя – любові до Бога. Довжина стули символізує витривалість.

Сьогодні стула є знаком отриманих свячень, встановлених для проповідування Христового Євангелія, здійснення Таїнств, уділення вірним живого Хліба, – це символ справедливості і безсмертя, тобто освячуючої благодаті.

Найстаршу іконографію дияконської стули знаходимо на Сході в базиліці в Шевайдзе (Хауран – регіон в центральній Сирії). Там є мозаїка з першої половини V ст., яка зображує диякона Сергія. Він має на собі стулу, зодягнену на дальматику (літургійний одяг диякона), стула – біла і закінчується чорною лінією.

Від початку другого тисячоліття Церкви на папському дворі розвивається і формується звичай, згідно з яким щоденним вбранням святішого отця є довга біла шата, червона капа, моцетта, тіара, пекторал і стула. Звісно, не завжди мали бути одягнені всі вищезгадані папські елементи одягу. Варто зазначити, що в церковній традиції прийнято, що папа Римський має привілей носити стулу не лише під час літургійних дійств, але й поза ними.

Іншим священнослужителям забороняється звершувати таїнства та інші святі дійства з використанням лише стули, одягненої на світське вбрання, має бути альба або комжа, за винятком надзвичайних ситуацій.

У проповіді, виголошеній під час Святої Служби у Великий Четвер 2007 р., папа Бенедикт XVI говорив про літургійні шати, одягнення яких вказує на таємницю Таїнства свячень. Вони

Отець ректор В'ячеслав Грумницький

віддзеркалюють, що значить «одягнутися в Христа», говорити і робити в особі Ісуса Христа – «In persona Christi». Гумерал, альба, стула, орнат нагадують цебрансу, що він зоодягнувся у шату любові, завдяки якій його присутність на небесній трапезі – правочинна.

Отже, можна зробити висновок, що літургійний одяг священника не служить для естетики, зручності, моди, як у випадку зі світським одягом, а передусім є символом та знаком великих та незбагнених таємниць.

Матеріал опрацьований на основі книги: «Historia stuły» ks. Jarosław Superson SAC

У НАСТУПНОМУ НОМЕРІ ХОЧЕМО
ОЗНАЙОМИТИ ВАС:

• Пресвята Трійця – одна з найбільших таємниць нашої віри. Церква особливим днем згадує цю тайну. І саме про свято Пресвятої Трійці Ви зможете прочитати у рубриці **Літургійний рік**

• Як навчає Катихизм Католицької Церкви, таїнство Хрещення є брамою до всіх інших таїнств. Про порядок перебігу та практичні вказівки щодо цього таїнства – у рубриці **Стежками літургії**

• Як навчає Катихизм Католицької Церкви, таїнство Хрещення є брамою до всіх інших таїнств. Про порядок перебігу та практичні вказівки щодо цього таїнства – у рубриці **Стежками літургії**

• Кам'янець-Подільська дієцезія має довгу та цікаву історію. Також не менш цікавим є сьогоднішня дієцезія. Більше дізнатися про це Ви зможете у рубриці **Запитуйте-відповідаємо**

Дорогі читачі!

Якщо Ви помітили якусь помилку, просимо повідомити нам про свої уваги.

Листи можна надсилати за основною адресою або на наш e-mail: golosseminarii@ukr.net

З радістю вислухаємо Ваші пропозиції та зауваження щодо газети «Голос семінарії»

Нам також хотілося б почути що Вас цікавить у житті священника чи семінариста. Пишіть нам, і ми обов'язково висвітимо Ваші пропозиції на сторінках нашого часопису

Голос семінарії № 15
Березень-травень 2012
Газета
Вищої Духовної Семінарії
Святого Духа
Кам'янець-Подільської дієцезії
Римо-Католицької Церкви
(для внутрішнього використання)
Адреса редакції:
Вища Духовна Семінарія
вул. о. В. Ванаса, 14
м. Городок
Хмельницька обл.
Україна, 32000
тел.: (03851) 3-21-43
тел/факс: (03851) 3-14-84
e-mail: golosseminarii@ukr.net

Головний редактор і фотограф:
кл. Ростислав Грабовський
Заступник головного редактора:
кл. Євген Фізер
Редакція:
кл. Сергій Ленчук
кл. Олександр Бурмістров
кл. Віктор Мазур
кл. Петро Константінов
кл. Вадим Здоров
кл. Сергій Полішук
Церковний цензор
кс. д-р В'ячеслав Грумницький

Коректа:
Ольга Барало
Верстка і дизайн:
Ольга Балокіна
Відділ розповсюдження:
кл. Олександр Бурмістров
Редакція має право редагувати та скорочувати подані матеріали. Рукописи не повертаються і не рецензуються. При передруці посилання на «Голос семінарії» обов'язкове
Друк:
Л. Т. Маєвський

ВАЖЛИВІ ПОДІЇ НАШОГО ЖИТТЯ

Адороція Пресвятих Дарів під час зустрічі міністрантів

Попільна середа

Поминальна Меса у п'яту річницю смерті о. Андрія Мацьонга

Поминальна Меса у дев'яту річницю смерті єпископа Яна Ольшанського

Біла гробу єпископа Яна Ольшанського

«Син Чоловічий буде відданий первосвященикам і книжникам, і засудять Його на смерть. І віддадуть Його поганам, щоб ті глушилися, кували та розп'яли Його; а третього дня воскресне»